

ZAKON O SUDSKOM SAVJETU I PRAVIMA I DUŽNOSTIMA SUDIJA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se način izbora i prestanak mandata članova Sudskog savjeta, organizacija i način rada Sudskog savjeta, postupak izbora sudija i sudija - porotnika, prava i dužnosti, način utvrđivanja prestanka sudijske funkcije, disciplinska odgovornost i razrješenje sudija i sudija-porotnika i druga pitanja o kojima Sudski savjet odlučuje.

Nezavisnost i samostalnost

Član 2

Sudija sudi i odlučuje samostalno i nezavisno.
Sudijska funkcija ne smije se vršiti ni pod čijim uticajem.
Niko ne smije da utiče na sudiju u vršenju sudijske funkcije.
Nezavisnost, samostalnost, odgovornost i profesionalnost sudova i sudija, obezbjeđuje Sudski savjet.

Članovi Sudskog savjeta

Član 3

Članovi Sudskog savjeta moraju biti lica visokih moralnih i profesionalnih kvaliteta.
U obavljanju svojih dužnosti članovi Sudskog savjeta postupaju nezavisno i nepristrasno.
Prilikom predlaganja i izbora članova Sudskog savjeta vodi se računa o rodno balansiranoj zastupljenosti.

Javnost rada

Član 4

Rad Sudskog savjeta je javan, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.

Prava sudija

Član 5

Sudije ostvaruju pravo na zaradu i druga primanja u skladu sa zakonom.
Sudije imaju pravo i obavezu da se stručno usavršavaju.
Sudije imaju pravo na profesionalno udruživanje.

Sredstva za rad

Član 6

Sredstva za rad Sudskog savjeta i sudova obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.
Sudski savjet i sudovi samostalno raspolažu sredstvima iz stava 1 ovog člana.

Sjedište

Član 7

Sjedište Sudskog savjeta je u Podgorici.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 8

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. SUDSKI SAVJET

1. Način izbora i prestanak mandata članova Sudskog savjeta

Nadležnost Konferencije sudija

Član 9

Članove Sudskog savjeta iz reda sudija bira i razrješava Konferencija sudija, tajnim glasanjem.

Konferenciju sudija čine sve sudije i predsjednici sudova.

Konferencija sudija donosi Etički kodeks sudija i bira predsjednika komisije za praćenje primjene Etičkog kodeksa sudija (u daljem tekstu: Komisija za Etički kodeks sudija).

Odlučivanje Konferencije sudija

Član 10

Konferencija sudija radi i odlučuje na sjednicama.

Predsjednik Vrhovnog suda Crne Gore saziva sjednicu Konferencije sudija i rukovodi njenim radom.

Sjednica Konferencije sudija može se održati ako je prisutno najmanje dvije trećine članova, a odluke se donose većinom glasova prisutnih članova Konferencije sudija.

Administrativno-tehničke poslove za rad Konferencije sudija vrši Sekretarijat Sudskog savjeta.

Konferencija sudija donosi poslovnik o svom radu kojim se bliže uređuje način rada i odlučivanja.

Komisija za Etički kodeks sudija

Član 11

Komisija za Etički kodeks sudija ima predsjednika i dva člana. Predsjednik se bira iz reda članova Sudskog savjeta koji nijesu iz reda sudija, jednog člana bira proširena sjednica Vrhovnog suda iz reda sudija, a drugi član je predsjednik Udruženja sudija Crne Gore.

Komisija za Etički kodeks sudija bira se na vrijeme od četiri godine.

Svako se može obratiti Komisiji za Etički kodeks sudija radi davanja mišljenja da li je određeno ponašanje sudija u skladu sa Etičkim kodeksom sudija.

Komisija iz stava 1 ovog člana, izvještaj o svom radu dostavlja Sudskom savjetu, jednom godišnje, do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Administrativno-tehničke poslove za rad Komisije za Etički kodeks sudija vrši Sekretarijat Sudskog savjeta.

Komisija iz stava 1 ovog člana donosi poslovnik o svom radu kojim se bliže uređuje način rada i odlučivanja.

Sastav Sudskog savjeta iz reda sudija

Član 12

Članovi Sudskog savjeta iz reda sudija su:

1) tri člana iz reda sudija Vrhovnog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Vrhovni sud), Apelacionog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Apelacioni sud), Upravnog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Upravni sud), Višeg suda za prekršaje Crne Gore (u daljem tekstu: Viši sud za prekršaje), Privrednog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Privredni sud) i viših sudova, koji imaju najmanje deset godina radnog iskustva kao sudija;

2) jedan član iz reda sudija osnovnih sudova i sudova za prekršaje koji ima najmanje pet godina radnog iskustva kao sudija.

Za člana Sudskog savjeta iz reda sudija ne može biti izabran sudija koji je ocijenjen ocjenom ne zadovoljava ili kome je izrečena disciplinska sankcija.

Komisija za izbor

Član 13

Postupak pripreme lista kandidata za izbor članova Sudskog savjeta iz reda sudija i postupak izbora članova Sudskog savjeta iz reda sudija na Konferenciji sudija sprovodi Komisija za izbor.

Komisija za izbor ima predsjednika i dva člana koje iz reda sudija bira proširena sjednica Vrhovnog suda, na predlog sjednica sudija svih sudova.

Komisija za izbor bira se najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata Sudskog savjeta, na vrijeme od četiri godine.

Predlog za izbor članova Sudskog savjeta iz reda sudija

Član 14

Predlog kandidata za izbor članova Sudskog savjeta iz člana 12 stav 1 tačka 1 ovog zakona utvrđuje se:

1) na posebnoj sjednici sudija Vrhovnog suda na kojoj se predlažu dva kandidata iz tog suda;

2) na posebnim sjednicama sudija Apelacionog suda, Upravnog suda, Višeg suda za prekršaje, Privrednog suda i viših sudova i na kojima se predlaže po jedan kandidat iz tih sudova.

Listu od osam kandidata iz stava 1 ovog člana, po azbučnom redu, sačinjava Komisija za izbor, na osnovu obavještenja o predloženim kandidatima.

Radi utvrđivanja predloga kandidata za izbor članova Sudskog savjeta iz člana 12 stav 1 tačka 2 ovog zakona, Komisija za izbor pribavlja od svakog predsjednika i sudije suda za prekršaje i osnovnog suda inicijalni predlog koji sadrži predlog dva kandidata, na način kojim se obezbjeđuje tajnost inicijalnog predloga.

Listu od četiri kandidata za koje je dat najveći broj inicijalnih predloga iz stava 3 ovog člana, sačinjava Komisija za izbor, po azbučnom redu.

Ukoliko, nakon pribavljanja inicijalnih predloga iz stava 3 ovog člana, ima više od četiri kandidata sa istim brojem inicijalnih predloga, Komisija za izbor sačinjava listu koju čine svi kandidati sa najvećim, odnosno istim brojem inicijalnih predloga.

Obrazac inicijalnog predloga iz stava 3 ovog člana, utvrđuje se poslovníkom Sudskog savjeta.

Izbor člana Sudskog savjeta iz reda sudija

Član 15

Liste kandidata za izbor članova Sudskog savjeta sačinjene u skladu sa članom 14 ovog zakona dostavljaju se svim sudovima radi isticanja na oglasnoj tabli suda, najkasnije dva mjeseca prije isteka mandata članova Sudskog savjeta.

Konferenciju sudija saziva predsjednik Vrhovnog suda, najkasnije 30 dana prije isteka mandata članova Sudskog savjeta.

Za članove Sudskog savjeta biraju se tri kandidata sa liste iz člana 14 stav 2 ovog zakona pri čemu iz jednog suda može biti izabran samo jedan kandidat i jedan kandidat sa liste iz člana 14 stav 4, odnosno stav 5 ovog zakona, koji dobiju najveći broj glasova.

Ako nijedan od kandidata sa lista ne dobije potrebnu većinu glasova, glasanje će se ponoviti između pet kandidata sa liste iz člana 14 stav 2 ovog zakona, odnosno između dva kandidata sa liste iz člana 14 stav 4, odnosno stav 5 ovog zakona, koji dobiju najveći broj glasova.

Ako ima više kandidata sa istim brojem glasova, po osnovu kojih mogu da idu u drugi krug glasanja, sačinjava se lista od tih kandidata, pri čemu se glasanje ponavlja, a iz jednog suda može biti izabran samo jedan kandidat.

Izbor članova iz reda uglednih pravnika

Član 16

Za člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika može biti birano lice koje ima najmanje petnaest godina radnog iskustva na pravnim poslovima i uživa lični i profesionalni ugled.

Nadležno radno tijelo Skupštine Crne Gore raspisuje javni poziv za izbor člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika u "Službenom listu Crne Gore" i u najmanje jednom od štampanih medija sa sjedištem u Crnoj Gori.

Javni poziv za izbor člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika nadležno radno tijelo Skupštine Crne Gore objavljuje na internet stranici Skupštine Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština).

Rok za prijavljivanje kandidata je 15 dana od dana raspisivanja javnog poziva.

Nadležno radno tijelo Skupštine na internet stranici Skupštine objavljuje listu prijavljenih kandidata koja mora biti dostupna javnosti, najmanje deset dana od dana objavljivanja.

Predlog za izbor člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika Skupštini podnosi nadležno radno tijelo Skupštine.

Predlog za izbor iz stava 6 ovog člana, sadrži onoliko kandidata koliko se bira članova Sudskog savjeta.

Zabrana izbora na sudijsku funkciju

Član 17

Za vrijeme trajanja mandata u Sudskom savjetu član Sudskog savjeta iz reda sudija ne može biti biran u sud višeg stepena ili za predsjednika suda, a član Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika ne može biti biran za sudiju ili predsjednika suda.

Ponovni izbor

Član 18

Član Sudskog savjeta iz reda sudija, odnosno uglednih pravnika, može biti ponovo biran za člana Sudskog savjeta po isteku četiri godine od prestanka prethodnog mandata u Sudskom savjetu.

Prestanak mandata

Član 19

Članu Sudskog savjeta prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran, ako:

- 1) mu prestane funkcija na osnovu koje je izabran u Sudski savjet;
- 2) podnese ostavku;
- 3) bude osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora.

U slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana, članu Sudskog savjeta prestaje mandat danom prestanka funkcije na osnovu koje je izabran u Sudski savjet.

U slučaju iz stava 1 tačka 2 ovog člana, članu Sudskog savjeta prestaje mandat kad Sudski savjet konstatuje pisanu ostavku.

U slučaju iz stava 1 tačka 3 ovog člana, članu Sudskog savjeta prestaje mandat danom pravosnažnosti osuđujuće presude.

Sudski savjet konstatuje prestanak mandata člana Sudskog savjeta i o tome obavještava organ koji ga je izabrao.

Razrješenje

Član 20

Član Sudskog savjeta razrješava se, ako:

- 1) vrši svoju dužnost nesavjesno i neprofesionalno;
- 2) je osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje dužnosti u Sudskom savjetu.

Nesavjesnim i neprofesionalnim vršenjem dužnosti iz stava 1 tačka 1 ovog člana, smatra se postupanje člana Sudskog savjeta koje je suprotno zakonom propisanim ovlašćenjima, kao i neispunjavanje zakonom propisanih obaveza.

Djelo iz stava 1 tačka 2 ovog člana je krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, za koje je propisana kazna zatvora najmanje šest mjeseci.

Član Sudskog savjeta iz reda sudija razrješava se i u slučaju kad mu je izrečena disciplinska sankcija.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana, predlog za razrješenje člana Sudskog savjeta podnosi Sudski savjet organu koji ga je izabrao.

Mandat člana Sudskog savjeta prestaje na dan kad ga organ koji ga je izabrao razriješi.

Na postupak razrješenja člana Sudskog savjeta, shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti sudija.

Mandat u slučaju prestanka i razrješenja

Član 21

U slučaju prestanka mandata člana Sudskog savjeta iz reda sudija prije isteka vremena na koje je izabran, postupak predlaganja kandidata na upražnjeno mjesto člana Sudskog savjeta sprovodi se u skladu sa čl. 14 i 15 ovog zakona.

U slučaju prestanka mandata člana Sudskog savjeta koga je izabrala Skupština, prije isteka vremena na koje je izabran, Skupština će izabrati novog člana Sudskog savjeta, u skladu sa članom 16 ovog zakona.

Mandat člana Sudskog savjeta koji je izabran u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana prestaje danom prestanka mandata Sudskog savjeta.

Privremeno udaljenje

Član 22

Član Sudskog savjeta će biti privremeno udaljen od dužnosti ako se:

1) protiv njega odredi pritvor, dok pritvor traje;
2) privremeno udalji od vršenja dužnosti, odnosno poslova na osnovu kojih je izabran u Sudski savjet;

3) protiv njega potvrdi optužnica za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje dužnosti u Sudskom savjetu, do pravosnažnog okončanja krivičnog postupka;

4) podnese predlog za njegovo razrješenje, do okončanja postupka za razrješenje.

Član Sudskog savjeta iz reda sudija može biti privremeno udaljen od dužnosti ako je protiv njega pokrenut postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti, do pravosnažnog okončanja disciplinskog postupka.

O privremenom udaljenju od dužnosti, Sudski savjet donosi odluku koju dostavlja članu Sudskog savjeta koji je privremeno udaljen i organu koji ga je izabrao.

Odsustvo sa rada i naknade

Član 23

Članovi Sudskog savjeta koji su u radnom odnosu imaju pravo da odsustvuju sa rada radi obavljanja dužnosti u Sudskom savjetu.

Članovi Sudskog savjeta čija se zarada obezbjeđuje iz sredstava budžeta, za vrijeme odsustva iz stava 1 ovog člana, ostvaruju zaradu i druge naknade po osnovu radnog odnosa kod organa u kojem su zaposleni.

Članovi Sudskog savjeta iz reda sudija mogu, zbog vršenja poslova u Sudskom savjetu, na osnovu odluke Sudskog savjeta, raditi do 70% svog radnog vremena u toku godine u Sudskom savjetu. U odluci Sudskog savjeta utvrđuju se poslovi koje članovi vrše u Sudskom savjetu.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, obim poslova sudije u sudu u kojem radi može biti smanjen u odgovarajućoj mjeri.

Članovi Sudskog savjeta imaju pravo na naknadu za rad u Sudskom savjetu u visini od 80% prosječne bruto zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini, a predsjednik Sudskog savjeta u visini od 120% prosječne bruto zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini.

2. Organizacija i način rada

Sjednica Sudskog savjeta

Član 24

Sudski savjet radi i odlučuje na sjednicama.

Sjednica Sudskog savjeta može se održati ako je prisutna većina ukupnog broja članova Sudskog savjeta.

Predsjednik Sudskog savjeta

Član 25

Predsjednik Sudskog savjeta saziva i predsjedava sjednicama i odgovoran je za efikasan i blagovremen rad Sudskog savjeta.

Sudski savjet, na predlog predsjednika Sudskog savjeta, određuje člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika koji zamjenjuje predsjednika u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti za rad i obavlja druge poslove utvrđene poslovnikom Sudskog savjeta, radi obezbjeđivanja efikasnosti rada.

Komisije

Član 26

Radi efikasnijeg obavljanja poslova iz svoje nadležnosti Sudski savjet može obrazovati komisije.

Predsjednik Sudskog savjeta ne može biti predsjednik niti član komisija iz stava 1 ovog člana.

Članovi komisija i Komisije za Etički kodeks sudija imaju pravo na naknadu za rad u visini koju utvrdi Sudski savjet do 40% prosječne bruto zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini.

Način rada komisija iz stava 1 ovog člana, uređuje se poslovnikom Sudskog savjeta.

Nadležnosti Sudskog savjeta

Član 27

Sudski savjet, pored nadležnosti utvrđenih Ustavom:

- 1) odlučuje o disciplinskoj odgovornosti sudija i predsjednika sudova;
- 2) obezbjeđuje korišćenje, funkcionalnost i jednoobraznost pravosudnog informacionog sistema, u dijelu koji se odnosi na sudove;
- 3) stara se o edukaciji sudija i predsjednika sudova;
- 4) vodi evidenciju podataka o sudijama i predsjednicima sudova;
- 5) razmatra pritužbe na rad sudija i predsjednika sudova;
- 6) razmatra pritužbe sudija i zauzima stavove u vezi ugrožavanja njihove nezavisnosti i samostalnosti;
- 7) predlaže okvirna mjerila o potrebnom broju sudija i ostalih državnih službenika i namještenika u sudovima;
- 8) daje mišljenje o nespojivosti obavljanja određenih poslova sa vršenjem sudijske funkcije;
- 9) obrazuje Komisiju za ocjenjivanje sudija;
- 10) bira disciplinskog tužioca;
- 11) donosi poslovnik Sudskog savjeta;
- 12) utvrđuje metodologiju za izradu izvještaja o radu sudova i godišnjeg rasporeda poslova u sudu;
- 13) izdaje službene legitimacije sudija i predsjednika sudova i vodi evidenciju službenih legitimacija;
- 14) daje mišljenja na nacрте propisa iz oblasti pravosuđa;
- 15) vrši i druge poslove utvrđene zakonom.

Odluka o broju sudija

Član 28

Broj sudija, odnosno sudija - porotnika utvrđuje se na osnovu okvirnih mjerila rada utvrđenih u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija sudova.

Broj sudija, odnosno sudija - porotnika za svaki sud utvrđuje Sudski savjet.

Predlog za utvrđivanje broja sudija iz stava 2 ovog člana daje predsjednik suda.

Odluka o broju sudija i sudija-porotnika objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Poslovnik Sudskog savjeta

Član 29

Sudski savjet donosi poslovnik kojim se uređuju pitanja propisana ovim zakonom i druga pitanja od značaja za organizovanje rada Sudskog savjeta.

Poslovnik Sudskog savjeta objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Odluka

Član 30

Odluke Sudskog savjeta su konačne i protiv njih se može voditi upravni spor, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Prilikom donošenja odluke o izboru sudija i predsjednika sudova, Sudski savjet je dužan da vodi računa o srazmjernoj zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i o rodno balansiranoj zastupljenosti.

Godišnji izvještaj

Član 31

Sudski savjet sačinjava godišnji izvještaj o radu koji sadrži podatke o radu Sudskog savjeta, opis i analizu stanja u sudstvu, detaljne podatke za svaki sud koji se odnose na broj primljenih i riješenih predmeta u toku godine za koju se izvještaj sačinjava, probleme i nedostatke u njihovom radu, kao i mjere koje treba preduzeti da bi se otklonili uočeni nedostaci.

Nacrt godišnjeg izvještaja o radu, Sudski savjet dostavlja svim sudovima radi davanja mišljenja.

Godišnji izvještaj o radu dostavlja se Skupštini, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Godišnji izvještaj o radu u Skupštini obrazlaže predsjednik Sudskog savjeta.

Godišnji izvještaj o radu objavljuje se na internet stranici Sudskog savjeta.

Odnos Sudskog savjeta i suda

Član 32

Sudovi su dužni da Sudskom savjetu, na njegov zahtjev, dostave sve podatke i obavještenja iz okvira svoje nadležnosti, u roku koji odredi Sudski savjet.

Ako ne postupi po zahtjevu Sudskog savjeta iz stava 1 ovog člana, sud je dužan da bez odlaganja da razloge zbog kojih nije postupio po zahtjevu.

Predsjednici sudova, sudije i zaposleni u sudovima dužni su da, u skladu sa zahtjevima Sudskog savjeta, prisustvuju sjednicama Sudskog savjeta.

III. IZBOR SUDIJA I PREDSJEDNIKA SUDOVA

1. Izbor predsjednika Vrhovnog suda

Uslovi za izbor predsjednika Vrhovnog suda

Član 33

Za predsjednika Vrhovnog suda može biti birano lice koje:

- 1) ispunjava opšte uslove za sudiju;

- 2) ima radno iskustvo od najmanje 15 godina kao sudija ili državni tužilac;
- 3) se odlikuje profesionalnom nepristrasnošću, visokim stručnim i moralnim kvalitetima.

Javno oglašavanje

Član 34

Dva mjeseca prije isteka mandata predsjednika Vrhovnog suda, odnosno odmah nakon prestanka funkcije ili razrješenja predsjednika Vrhovnog suda, Sudski savjet oglašava slobodno mjesto predsjednika Vrhovnog suda u "Službenom listu Crne Gore" i jednom od štampanih medija sa sjedištem u Crnoj Gori.

Na postupak prijavljivanja kandidata za predsjednika Vrhovnog suda, primjenjuju se odredbe člana 46 ovog zakona.

Predlog za izbor predsjednika Vrhovnog suda

Član 35

Sudski savjet sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju zakonom propisane uslove za izbor predsjednika Vrhovnog suda.

Lista kandidata iz stava 1 ovog člana, dostavlja se Opštoj sjednici Vrhovnog suda radi obavljanja razgovora sa prijavljenim kandidatima.

Nakon obavljenog razgovora iz stava 2 ovog člana, Opšta sjednica Vrhovnog suda tajnim glasanjem utvrđuje predlog za izbor predsjednika Vrhovnog suda, u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija sudova.

Predlog za izbor predsjednika Vrhovnog suda iz stava 3 ovog člana, sadrži jednog kandidata i mora biti obrazložen.

Izbor predsjednika Vrhovnog suda

Član 36

Predlog za izbor predsjednika Vrhovnog suda iz člana 35 stav 4 ovog zakona, Opšta sjednica Vrhovnog suda dostavlja Sudskom savjetu.

Sa predloženim kandidatom Sudski savjet obavlja intervju.

Sudski savjet, na osnovu obavljenog intervjua i predloga iz stava 1 ovog člana, donosi odluku o izboru predsjednika Vrhovnog suda.

Po isteku vremena na koje je izabran i prestankom funkcije predsjednika Vrhovnog suda kad to sam zatraži, predsjednik Vrhovnog suda ostaje kao sudija u Vrhovnom sudu.

2. Uslovi za izbor sudija i predsjednika sudova

Opšti uslovi

Član 37

Za sudiju i predsjednika suda može biti birano lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnom organu i koje je:

- 1) završilo pravni fakultet VIII1 nivo kvalifikacije obrazovanja;
- 2) položilo pravosudni ispit.

Posebni uslovi za sudiju

Član 38

Za sudiju suda za prekršaje može biti birano lice koje je četiri godine radilo na pravnim poslovima, od čega najmanje dvije godine poslije položenog pravosudnog ispita.

Za sudiju osnovnog suda može biti birano lice koje je nakon položenog pravosudnog ispita radilo najmanje dvije godine kao savjetnik u sudu ili državnom tužilaštvu, kao advokat, notar ili profesor pravnih nauka, ili najmanje četiri godine na drugim pravnim poslovima.

Za sudiju Privrednog suda može biti birano lice koje je nakon položenog pravosudnog ispita radilo najmanje tri godine kao savjetnik u sudu ili državnom tužilaštvu, odnosno najmanje tri godine kao advokat, notar ili profesor pravnih nauka, ili najmanje četiri godine na drugim pravnim poslovima.

Za sudiju Upravnog suda može biti birano lice koje je radilo najmanje deset godina kao sudija, državni tužilac, advokat, notar, profesor pravnih nauka ili na drugim pravnim poslovima.

Za sudiju višeg suda za prekršaje može biti birano lice koje radi kao sudija ili sudija za prekršaje, odnosno kao državni tužilac, najmanje šest godina.

Za sudiju višeg suda može biti birano lice koje radi kao sudija, odnosno državni tužilac, najmanje osam godina.

Za sudiju Apelacionog suda može biti birano lice koje radi kao sudija, odnosno državni tužilac, najmanje deset godina.

Za sudiju Vrhovnog suda može biti birano lice koje radi kao sudija, odnosno državni tužilac, najmanje 15 godina.

Izuzetno od stava 8 ovog člana, za jednog sudiju Vrhovnog suda može biti birano lice koje ima najmanje 20 godina radnog iskustva kao sudija, državni tužilac, advokat, notar, profesor pravnih nauka ili na drugim pravnim poslovima.

Posebni uslovi za predsjednika suda

Član 39

Za predsjednika suda može biti birano lice koje, pored opštih uslova iz člana 37 ovog zakona, ima radno iskustvo, i to ukupno:

1) šest godina radnog iskustva na pravnim poslovima, od čega najmanje tri godine na sudijskoj, odnosno tužilačkoj funkciji – za predsjednika osnovnog suda za prekršaje;

2) osam godina na pravnim poslovima, od čega najmanje četiri godine na sudijskoj, odnosno tužilačkoj funkciji - za predsjednika osnovnog suda;

3) osam godina radnog iskustva na pravnim poslovima, od čega najmanje četiri godine na sudijskoj, odnosno tužilačkoj funkciji ili kao sudija za prekršaje - za predsjednika Višeg suda za prekršaje.

4) deset godina na pravnim poslovima, od čega najmanje pet godina na sudijskoj, odnosno tužilačkoj funkciji - za predsjednika Privrednog suda;

5) 12 godina na pravnim poslovima, od čega najmanje osam godina na sudijskoj, odnosno tužilačkoj funkciji – za predsjednika višeg suda;

6) 16 godina na pravnim poslovima, od čega najmanje deset godina na sudijskoj, odnosno tužilačkoj funkciji - za predsjednika Upravnog suda;

7) 16 godina na pravnim poslovima, od čega najmanje dvanaest godina na sudijskoj, odnosno tužilačkoj funkciji – za predsjednika Apelacionog suda.

Za predsjednika suda može biti izabran sudija, odnosno predsjednik suda ili državni tužilac koji je dobio ocjenu rada dobar ili odličan u postupku ocjenjivanja rada, u skladu sa ovim zakonom.

3. Postupak izbora predsjednika suda

Program rada

Član 40

Kandidati za predsjednika suda, uz prijavu na javni oglas dužni su da podnesu program rada koji sadrži predlog organizacije posla u sudu sa indikatorima za unaprijeđenje rada za vrijeme od pet godina.

Sadržaj programa rada iz stava 1 ovog člana, utvrđuje Sudski savjet.

Kriterijumi za izbor predsjednika suda

Član 41

Kriterijumi za izbor predsjednika suda su:

- 1) ocjena programa rada;
- 2) ocjena rada kao sudije, državnog tužioca, odnosno predsjednika suda;
- 3) ocjena intervjua sa kandidatom.

Po osnovu programa rada kandidat za predsjednika suda može ostvariti do 40 bodova, na osnovu ocjene predložene vizije organizacije posla u sudu.

Po osnovu ocjene rada dobar kandidat za predsjednika suda može ostvariti 30 bodova, a po osnovu ocjene rada odličan 40 bodova.

Po osnovu intervjua kandidat za predsjednika suda može ostvariti do 20 bodova, u skladu sa članom 49 ovog zakona.

Ako dva kandidata imaju isti broj bodova, prednost će se dati kandidatu koji je ostvario veći broj bodova po osnovu ocjene rada.

Izbor predsjednika suda

Član 42

Isto lice može biti birano za predsjednika istog suda najviše dva puta.

Po isteku vremena na koje je izabran, prestankom funkcije predsjednika suda kad to sam zatraži ili zbog ukidanja ili spajanja sudova, kao i u slučaju razrješenja predsjednika suda, predsjednik suda ostaje u tom sudu kao sudija.

Shodna primjena

Član 43

Na postupak javnog oglašavanja, prijavljivanja kandidata, obavljanja intervjua, utvrđivanja liste kandidata i donošenja odluke o izboru predsjednika suda, shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje postupak izbora sudija koji se biraju u osnovni sud.

4. Plan slobodnih sudijskih mjesta

Sadržaj i način donošenja

Član 44

Slobodna mjesta sudija u sudovima popunjavaju se u skladu sa Planom slobodnih mjesta sudija na nivou Crne Gore (u daljem tekstu: Plan slobodnih mjesta).

Plan slobodnih mjesta sadrži mjesta sudija u svim sudovima koja će biti slobodna u naredne dvije godine.

Plan slobodnih mjesta sačinjava se na osnovu procjene potrebe za popunom mjesta sudija dobrovoljnim premještanjem, napredovanjem i javnim oglašavanjem za prvi izbor sudija u sudovima za prekršaje, osnovnim sudovima, Privrednom sudu i Upravnom sudu, kao i za dva mjesta sudije Vrhovnog suda iz člana 38 stav 9 ovog zakona.

Plan slobodnih mjesta donosi Sudski savjet, najkasnije do kraja kalendarske godine za naredne dvije godine.

Plan slobodnih mjesta može se izmijeniti ako se tokom godine izmijene okolnosti na osnovu kojih je izvršena procjena za popunu slobodnih mjesta sudija iz stava 2 ovog člana.

5. Postupak izbora sudija osnovnog suda

Javno oglašavanje slobodnih mjesta

Član 45

Slobodna mjesta sudija u osnovnim sudovima popunjavaju se putem internog oglasa za dobrovoljno premještanje sudije iz jednog u drugi osnovni sud.

Ako slobodna mjesta sudija nijesu popunjena u skladu sa stavom 1 ovog člana, sudije u osnovnim sudovima biraju se na osnovu javnog oglasa.

Javni oglas za popunu slobodnih mjesta sudija u osnovnim sudovima na nivou Crne Gore Sudski savjet objavljuje u "Službenom listu Crne Gore" i u jednom od štampanih medija sa sjedištem u Crnoj Gori.

Prijava na javni oglas

Član 46

Prijava na javni oglas, sa dokazima o ispunjavanju uslova za izbor sudija u osnovnim sudovima, podnosi se Sudskom savjetu, u roku od 15 dana od dana objavljivanja javnog oglasa za popunu slobodnih mjesta sudija u osnovnim sudovima, na obrascu koji utvrđuje Sudski savjet.

Sudski savjet će odbaciti neblagovremene i nepotpune prijave.

Protiv odluke o odbacivanju neblagovremene ili nepotpune prijave podnosilac prijave može pokrenuti upravni spor.

Kriterijumi za izbor sudije koji se prvi put bira

Član 47

Kriterijumi za izbor sudije koji se prvi put bira su:

- 1) ocjena na pisanom testu iz člana 48 ovog zakona, odnosno ocjena na pravosudnom ispitu u skladu sa zakonom kojim se uređuje polaganje pravosudnog ispita;
- 2) ocjena intervju sa kandidatom.

Pisano testiranje

Član 48

Sudski savjet sprovodi pisano testiranje lica koja se prvi put biraju za sudiju osnovnog suda, koja ispunjavaju zakonom propisane uslove i čije su prijave blagovremene i potpune, preko komisije koju čine tri člana Sudskog savjeta, od kojih su dva iz reda sudija i jedan iz reda uglednih pravnika.

Pisano testiranje ne sprovodi se za lica iz stava 1 ovog člana, koja su ocijenjena na pravosudnom ispitu.

Pisani test priprema komisija iz stava 1 ovog člana, i obuhvata izradu odluke iz krivične i građanske oblasti.

Pisan test izrađuje se pod šifrom.

Ocjenjivanje pisanog testa vrši se određenim brojem bodova kojima se boduje forma odluke, primjena prava i obrazloženje razloga za odluku, tako da se može ostvariti najviše 80 bodova i to za izradu odluke iz krivične oblasti do 40 bodova, a za izradu odluke iz građanske oblasti do 40 bodova.

Pisani test pregleda komisija iz stava 1 ovog člana, i sa predlogom ocjene dostavlja ga svim članovima Sudskog savjeta.

Sudski savjet utvrđuje ocjenu pisanog testa.

Sprovođenje pisanog testiranja uređuje se poslovníkom Sudskog savjeta.

Intervju

Član 49

Sudski savjet obavlja intervju sa licima koja su ostvarila više od 60 bodova na pisanom testu, odnosno pravosudnom ispitu.

Na intervjuu se ocjenjuje:

- motivisanost za rad u sudu;
- komunikativnost;
- sposobnost za donošenje odluka i rješavanje sukoba;
- razumijevanje uloge sudije u društvu.

Ocjenjivanje po osnovu kriterijuma iz stava 2 ovog člana, vrši se tako što svaki član Sudskog savjeta utvrđuje broj bodova za svako lice, pri čemu lice na intervjuu može ostvariti najviše 20 bodova.

Konačna ocjena na intervjuu predstavlja prosječan broj bodova, koji se utvrđuje na osnovu broja bodova svakog člana Sudskog savjeta.

Lice koje na osnovu ocjene intervjuja ostvari manje od 15 bodova ne može biti na rang listi kandidata za sudiju.

Rang lista kandidata za sudiju

Član 50

Na osnovu ocjene na pisanom testu, odnosno pravosudnom ispitu i ocjene intervjuja sačinjava se rang lista kandidata za sudiju (u daljem tekstu: rang lista) prema ostvarenom broju bodova.

Ako dva kandidata na rang listi imaju isti broj bodova, prednost ima kandidat koji ima više bodova na pisanom testu, odnosno pravosudnom ispitu, a ako kandidati imaju isti broj bodova na pisanom testu odnosno pravosudnom ispitu, prednost ima kandidat koji je pripadnik manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

Ako se na način iz stava 2 ovog člana ne može utvrditi prednost kandidata, Sudski savjet vrši žrijebanje.

Izbor i raspoređivanje kandidata za sudiju

Član 51

Sudski savjet donosi odluku o izboru onolikog broja kandidata za sudiju koliko je oglašanih slobodnih mjesta sudija, prema redosljedu sa rang liste, kao i o raspoređivanju kandidata za sudiju na inicijalnu obuku u Osnovni sud u Podgorici.

Prava prijavljenih lica

Član 52

Lice koje se prijavilo na javni oglas za izbor sudije u osnovnom sudu ima pravo da izvrši uvid u dokumentaciju, pisani test i ocjenu lica koja su se prijavila na taj javni oglas, u roku od 15 dana od dana donošenja odluke o raspoređivanju kandidata za sudiju.

Lica iz stava 1 ovog člana, mogu pokrenuti upravni spor protiv odluke Sudskog savjeta iz člana 51 stav 1 ovog zakona.

Prava i obaveze kandidata za sudiju

Član 53

Kandidat za sudiju za vrijeme trajanja inicijalne obuke zasniva radni odnos u Osnovnom sudu u Podgorici do donošenja odluke o izboru.

Kandidat za sudiju ima pravo na zaradu u iznosu od 70% zarade sudije u osnovnom sudu.

Na kandidata za sudiju u pogledu prava i obaveza iz rada i po osnovu rada koja nijesu uređena ovim zakonom primjenjuju se propisi kojima se uređuju prava i obaveze državnih službenika.

Inicijalna obuka

Član 54

Kandidati za sudiju obavezni su da završe inicijalnu obuku koja se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela i traje 18 mjeseci.

Teorijski dio inicijalne obuke sprovodi pravno lice za obuku sudija, osnovano posebnim zakonom (u daljem tekstu: pravno lice za obuku sudija), a praktični dio inicijalne obuke sprovodi se u Osnovnom sudu u Podgorici.

Inicijalna obuka sprovodi se po programu inicijalne obuke.

Praktični dio inicijalne obuke sprovodi se pod nadzorom mentora koga određuje Sudski savjet.

Ocjenu kandidata za sudiju za vrijeme inicijalne obuke utvrđuje Sudski savjet, na osnovu izvještaja pravnog lica ovlašćenog za obuku sudija i mentora o sprovedenoj obuci.

Ocjena iz stava 5 ovog člana, može biti zadovoljava ili ne zadovoljava i mora biti obrazložena.

Program inicijalne obuke i način ocjenjivanja kandidata za sudiju sprovodi se, a uslovi za izbor mentora propisuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje obuka sudija.

Odluka o izboru

Član 55

Kandidata za sudiju koji je dobio ocjenu zadovoljava na inicijalnoj obuci Sudski savjet bira za sudiju osnovnog suda.

Pravo na izbor osnovnog suda u koji će biti raspoređen, kandidat za sudiju ostvaruje prema redosljedu na rang listi iz člana 50 ovog zakona.

Sudski savjet odluku o raspoređivanju u osnovni sud izabranih sudija donosi na osnovu prava izbora kandidata iz stava 2 ovog člana.

Kandidatu za sudiju koji dobije ocjenu ne zadovoljava na inicijalnoj obuci prestaje radni odnos, po sili zakona, danom konačnosti odluke o ocjenjivanju.

Kandidatu za sudiju koji odbije raspoređivanje iz stava 3 ovog člana, .prestaje radni odnos po sili zakona.

6. Izbor sudija suda za prekršaje

Javno oglašavanje

Član 56

Slobodna sudijska mjesta u sudovima za prekršaje popunjavaju se putem internog oglasa za dobrovoljno premještanje sudije iz jednog u drugi sud za prekršaje.

Sudski savjet u skladu sa Planom slobodnih mjesta objavljuje javni oglas za mjesta sudija u sudovima za prekršaje.

Na postupak javnog oglašavanja, prijavljivanja i postupanja po prijavama, kao i na prava prijavljenih lica, shodno se primjenjuju odredbe čl. 45, 46 i 52 ovog zakona.

Pisano testiranje

Član 57

Pisano testiranje lica čije su prijave za sudiju suda za prekršaje blagovremene i potpune obuhvata izradu odluke iz nadležnosti suda za prekršaje.

Na postupak sprovođenja pisanog testa, obavljanje intervjua i ocjenjivanje lica iz stava 1 ovog člana, shodno se primjenjuju odredbe čl. 48 i 49 ovog zakona.

Odluka o izboru kandidata za sudiju

Član 58

Na osnovu ocjene pisanog testa, odnosno pravosudnog ispita i intervjua, prema kriterijumima iz člana 47 ovog zakona, sačinjava se rang lista kandidata za sudiju suda za prekršaje.

Kandidat za sudiju suda za prekršaje ima ista prava i obaveze kao kandidat za sudiju osnovnog suda.

Na postupak sačinjavanja rang liste iz stava 1 ovog člana, donošenje odluke o izboru i raspoređivanju kandidata za sudiju suda za prekršaje, shodno se primjenjuju odredbe čl. 50 i 55 ovog zakona.

Inicijalna obuka

Član 59

Kandidati za sudiju suda za prekršaje obavezni su da završe inicijalnu obuku koja se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela i traje devet mjeseca.

Na program i sprovođenje inicijalne obuke, kao i ocjenjivanja inicijalne obuke shodno se primjenjuju odredbe člana 54 ovog zakona.

Odluka o izboru

Član 60

Kandidata za sudiju suda za prekršaje koji je dobio ocjenu zadovoljava na inicijalnoj obuci Sudski savjet bira za sudiju suda za prekršaje.

Pravo na izbor suda za prekršaje u koji će biti raspoređen, kandidat za sudiju ostvaruje prema redosljedu na rang listi.

Sudski savjet odluku o raspoređivanju u sud za prekršaje izabranih sudija donosi na osnovu prava izbora kandidata iz stava 2 ovog člana.

Kandidatu za sudiju koji dobije ocjenu ne zadovoljava na inicijalnoj obuci prestaje radni odnos, po sili zakona, danom konačnosti odluke o ocjenjivanju.

Kandidatu za sudiju koji odbije raspoređivanje iz stava 3 ovog člana, .prestaje radni odnos po sili zakona.

7. Izbor sudija Upravnog suda i Privrednog suda

Javno oglašavanje

Član 61

Sudski savjet u skladu sa Planom slobodnih mjesta objavljuje javni oglas za mjesto sudije u Upravnom sudu, odnosno Privrednom sudu.

Na postupak javnog oglašavanja, prijavljivanja i postupanja po prijavama, kao i na prava prijavljenih lica, shodno se primjenjuju odredbe čl. 45, 46 i 52 ovog zakona.

Pisano testiranje

Član 62

Pisano testiranje lica čije su prijave za sudiju Upravnog suda, odnosno Privrednog suda blagovremene i potpune obuhvata izradu odluke iz nadležnosti Upravnog suda, odnosno Privrednog suda.

Na postupak sprovođenja pisanog testa, obavljanje intervjuja i ocjenjivanje, shodno se primjenjuju odredbe čl. 48 i 49 ovog zakona.

Odluka o izboru kandidata za sudiju

Član 63

Na osnovu ocjene pisanog testa, odnosno pravosudnog ispita i intervjuja, prema kriterijumima iz člana 47 ovog zakona, sačinjava se rang lista kandidata za sudiju Upravnog suda, odnosno Privrednog suda.

Sudski savjet vrši izbor onolikog broja kandidata za sudiju iz stava 1 ovog člana, koliko je oglašanih slobodnih sudijskih mjesta, prema redosljedu sa rang liste i donosi odluku o rasporedu kandidata za sudiju u Upravnom sudu odnosno Privrednom sudu.

Kandidat za sudiju Upravnog suda, odnosno Privrednog suda ima ista prava i obaveze kao kandidat za sudiju osnovnog suda.

Na postupak sačinjava rang liste iz stava 1 ovog člana, shodno se primjenjuju odredbe člana 50 ovog zakona.

Inicijalna obuka

Član 64

Kandidati za sudiju Upravnog suda, odnosno Privrednog suda obavezni su da završe inicijalu obuku koja se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela i traje najmanje tri mjeseca za Upravni sud, odnosno šest mjeseci za Privredni sud.

Na program i sprovođenje inicijalne obuke kandidata iz stava 1 ovog člana, kao i ocjenjivanje u toku inicijalne obuke, shodno se primjenjuje član 54 ovog zakona.

Odluka o izboru

Član 65

Kandidata za sudiju koji je dobio ocjenu zadovoljava na inicijalnoj obuci Sudski savjet bira za sudiju Upravnog suda, odnosno Privrednog suda.

Kandidatu za sudiju Upravnog suda, odnosno Privrednog suda koji dobije ocjenu ne zadovoljava na inicijalnoj obuci prestaje radni odnos, po sili zakona, danom konačnosti odluke o ocjenjivanju.

8. Izbor sudija Vrhovnog suda

Javno oglašavanje

Član 66

Sudski savjet u skladu sa Planom slobodnih mjesta objavljuje javni oglas za mjesto sudije u Vrhovnom sudu iz člana 38 stav 9 ovog zakona.

Na postupak javnog oglašavanja, prijavljivanja i postupanja po prijavama, kao i na prava prijavljenih lica, shodno se primjenjuju odredbe čl. 45, 46 i 52 ovog zakona.

Kriterijumi

Član 67

Kriterijumi za izbor sudije Vrhovnog suda iz člana 38 stav 9 ovog zakona su stručno znanje i sposobnost za vršenje sudijske funkcije.

Stručno znanje cijeni se na osnovu podkriterijuma:

- 1) stručno usavršavanje (kontinuirana obuka i drugi oblici obuke);
- 2) objavljeni naučni i stručni radovi i druge aktivnosti u struci.

Sposobnost za vršenje sudijske funkcije cijeni se na osnovu podkriterijuma:

- 1) radno iskustvo;
- 2) kvantitet i kvalitet rada;
- 3) motivisanost za rad u Vrhovnom sudu;
- 4) komunikativnost;
- 5) sposobnost za donošenje odluka;
- 6) razumijevanje uloge sudije u društvu.

Ocjena kriterijuma

Član 68

Stručno znanje kandidata za sudiju Vrhovnog suda iz člana 38 stav 9 ovog zakona, cijeni se na osnovu dokaza priloženih uz prijavu kandidata, a sposobnost za vršenje sudijske funkcije cijeni se na osnovu mišljenja i intervjuja.

Mišljenje

Član 69

Sudski savjet pribavlja mišljenje o stručnim sposobnostima za vršenje sudijske funkcije za prijavljena lica, i to:

- od proširene sjednice Vrhovnog državnog tužilaštva, ako je obavljao tužilačku funkciju;
- od proširene sjednice Vrhovnog suda ako je obavljao sudijsku funkciju;

- od Upravnog odbora Advokatske komore Crne Gore ako je radio kao advokat;
- od stručnog organa fakulteta, na kojem je obavljao nastavnu djelatnost;
- od nadležnih organa drugih subjekata kod kojih je obavljao pravne poslove.

Mišljenje iz stava 1 ovog člana, sadrži podatke o radnom iskustvu, kvantitetu i kvalitetu rada kandidata za sudiju Vrhovnog suda iz člana 38 stav 9 ovog zakona.

Intervju

Član 70

Sudski savjet obavlja intervju sa kandidatima za sudiju Vrhovnog suda koji ispunjavaju zakonom propisane uslove, na kojem se ocjenjuje:

- 1) motivisanost za rad u Vrhovnom sudu;
- 2) komunikativnost;
- 3) sposobnost za donošenje odluka;
- 4) razumijevanje uloge sudije u društvu.

Odluka

Član 71

Na osnovu dokaza priloženih uz prijavu kandidata, mišljenja iz člana 69 ovog zakona i obavljenog intervju iz člana 70 ovog zakona, Sudski savjet sačinjava rang listu.

Na sačinjavanje rang liste iz stava 1 ovog člana, shodno se primjenjuju odredbe člana 50 ovog zakona.

Sudski savjet vrši izbor sudije Vrhovnog suda prema redoslijedu sa rang liste iz stava 1 ovog člana.

9. Napredovanje sudija

Uslovi za napredovanje

Član 72

Sudija ima pravo da napreduje izborom u sud višeg stepena, odnosno državni tužilac ima pravo da napreduje izborom u sud, ako je njegov rad ocijenjen ocjenom odličan ili dobar u skladu sa zakonom i ukoliko ispunjava posebne uslove propisane za izbor u taj sud.

Sudija, odnosno državni tužilac može da napreduje u Vrhovni sud ako je ocijenjen ocjenom odličan i ukoliko ispunjava posebni uslov za izbor u Vrhovni sud iz člana 38 stav 8 ovog zakona.

Javno oglašavanje

Član 73

U postupku napredovanja oglašavaju se slobodna mjesta sudija u višem sudu, Višem sudu za prekršaje, Apelacionom sudu i Vrhovnom sudu u skladu sa Planom slobodnih mjesta.

Na postupak javnog oglašavanja, prijavljivanja i postupanja po prijavama, kao i na prava prijavljenih lica, shodno se primjenjuju odredbe čl. 45, 46 i 52 ovog zakona.

Kriterijumi za sudiju koji napreduje

Član 74

Kriterijumi za izbor sudije koji napreduje su:

- 1) ocjena rada sudije, odnosno državnog tužioca;
- 2) ocjena intervju sa kandidatom.

Po osnovu kriterijuma iz stava 1 tačka 1 ovog člana kandidatu pripada 60 bodova za ocjenu dobar i 80 bodova za ocjenu odličan, a po osnovu intervjua do 20 bodova.

Odluka o izboru

Član 75

Sudski savjet sa prijavljenim kandidatima obavlja intervju.

Na osnovu ocjene rada i ocjene intervjua iz člana 74 ovog zakona, sačinjava se rang lista.

Ako dva kandidata na rang listi imaju isti broj bodova, prednost ima kandidat koji ima više bodova po osnovu ocjene rada, a ako kandidati imaju isti broj bodova po ovom osnovu, prednost ima kandidat koji je pripadnik manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

Ako se na način iz stava 3 ovog člana ne može utvrditi prednost kandidata, Sudski savjet vrši žrijebanje.

Sudski savjet donosi odluku o izboru sudije u sud višeg stepena na osnovu redoslijeda na rang listi, utvrđenoj u skladu sa st. 3 i 4 ovog člana.

Na postupak sprovođenja intervjua shodno se primjenjuje član 49 ovog zakona.

10. Izbor sudija-porotnika

Uslovi za sudije-porotnike

Član 76

Za sudiju-porotnika može biti birano lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, ima visoku školsku spremu, poslovnu sposobnost i navršених 30 godina života.

Postupak izbora sudija-porotnika

Član 77

Predsjednik suda oglašava slobodna mjesta sudija-porotnika u sudu u jednom od štampanih medija.

Predsjednik suda obavlja razgovor sa prijavljenim kandidatima koji ispunjavaju uslove iz člana 76 ovog zakona i na osnovu obavljenog razgovora, sačinjava listu kandidata, koju dostavlja Sudskom savjetu sa mišljenjem sjednice sudija o svakom kandidatu.

Sudski savjet bira sudije-porotnike na osnovu liste i mišljenja iz stava 2 ovog člana.

Objavljivanje odluke o izboru

Član 78

O izboru sudije-porotnika Sudski savjet obavještava izabranog kandidata, druge kandidate sa liste za izbor i sud u koji se bira sudija-porotnik.

Odluka o izboru sudije-porotnika objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

11. Zakletva i stupanje na dužnost

Zakletva i stupanje na dužnost sudije

Član 79

Sudija stupa na dužnost danom polaganja zakletve.

Sudije polažu zakletvu pred Sudskim savjetom, najkasnije u roku od 15 dana od dana izbora.

Sudija-porotnik polaže zakletvu pred predsjednikom Sudskog savjeta ili članom Sudskog savjeta.

Tekst zakletve

Član 80

Tekst zakletve glasi: "Zaklinjem se da ću sudijsku funkciju vršiti savjesno, samostalno, nepristrasno, pošteno, pravično i odgovorno po Ustavu i zakonu".

Zakletva se polaže izgovaranjem i potpisivanjem teksta zakletve.

Ako sudija ili sudija porotnik ne položi, odnosno odbije da položi zakletvu, smatra se da nije izabran.

Sudija koji je izabran u postupku napredovanja u sud višeg stepena ne izgovara tekst zakletve iz stava 1 ovog člana, već simbolično potpisuje tekst zakletve.

Službena legitimacija

Član 81

Sudija i predsjednik suda imaju službenu legitimaciju.

Službenu legitimaciju izdaje Sudski savjet na propisanom obrascu i vodi evidenciju izdatih službenih legitimacija.

Obrazac i način izdavanja službenih legitimacija sudija i predsjednika sudova i način vođenja evidencija izdatih službenih legitimacija propisuje organ državne uprave nadležan za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo).

IV. UPUĆIVANJE I PREMJEŠTAJ SUDIJA

Upućivanje u drugi sud uz pristanak sudije

Član 82

Sudija vrši sudijsku funkciju u sudu u koji je izabran.

Sudski savjet može sudiju, uz njegov pristanak, na vrijeme do jedne godine uputiti u drugi sud istog ili nižeg stepena, ako zbog izuzeća ili spriječenosti sudije tog suda da obavlja sudijsku funkciju ili zbog postojanja velikog broja neriješenih predmeta koji se sa postojećim brojem sudija ne može riješiti ili iz drugih opravdanih razloga bude dovedeno u pitanje redovno vršenje poslova u sudu u koji se sudija upućuje.

U slučajevima iz stava 2 ovog člana, sudija ostvaruje zaradu u sudu u koji je upućen.

Naknadu troškova nastalih usljed upućivanja sudije u drugi sud snosi sud u koji je sudija upućen, u skladu sa propisima kojima se uređuje naknada troškova državnim službenicima i namještenicima.

Postupak za privremeno upućivanje u drugi sud

Član 83

Sudski savjet donosi odluku o privremenom upućivanju sudije iz člana 82 ovog zakona, na zahtjev predsjednika suda u koji se sudija upućuje.

Prije donošenja odluke o privremenom upućivanju sudije iz člana 82 ovog zakona, Sudski savjet obavlja konsultacije sa predsjednikom suda koji je podnio zahtjev, sudijom koji se privremeno upućuje i predsjednikom suda u kojem sudija vrši sudijsku funkciju.

Troškove nastale usljed upućivanja sudije u skladu sa stavom 1 ovog člana, snosi sud u koji se sudija privremeno upućuje.

Upućivanje u drugi organ

Član 84

Sudski savjet može sudiju, uz njegov pristanak, na vrijeme do tri godine, uputiti u Ministarstvo, pravno lice ovlašteno za obuku sudija ili Sekretarijat Sudskog savjeta radi učešća u poslovima tih organa koji se odnose na unaprjeđenje rada sudova, a naročito na uvođenje međunarodnih standarda u rad sudova.

Upućivanje iz stava 1 ovog člana, vrši se na predlog starješine organa u koji se sudija upućuje, po prethodno pribavljenom mišljenju predsjednika suda u kojem sudija vrši sudijsku funkciju i saglasnosti sudije.

Za vrijeme rada u organu u koji je upućen sudija ne vrši sudijsku funkciju.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, sudija zadržava svoju zaradu, a troškove nastale usljed upućivanja sudije snosi organ u koji se sudija upućuje.

Premještanje na rad u drugi sud bez pristanka sudije

Član 85

U slučaju reorganizacije sudova kojom se smanjuje ili ukida broj mjesta sudija, Sudski savjet može sudiju premjestiti na rad u drugi sud, bez njegovog pristanka.

Trajno dobrovoljno raspoređivanje sudija

Član 86

Sudski savjet objavljuje interni oglas za popunu slobodnih mjesta sudija na svojoj internet stranici.

Pravo da se prijave na interni oglas imaju sudije koje žele da se trajno rasporede u drugi sud istog ili nižeg stepena.

Sudski savjet sačinjava listu kandidata za raspoređivanje iz stava 2 ovog člana, prema rezultatima rada u posljednje tri godine, odnosno prema ocjeni rada koju je sudija ostvario u skladu sa ovim zakonom.

Sudski savjet na osnovu liste kandidata iz stava 3 ovog člana, donosi odluku o raspoređivanju sudije u drugi sud istog stepena, vodeći računa o potrebama suda u kojem sudija vrši sudijsku funkciju i suda u koji se raspoređuje.

V. OCJENJIVANJE SUDIJA

Cilj ocjenjivanja

Član 87

Rad sudija, osim sudija Vrhovnog suda, ocjenjuje se, svake tri godine, radi procjene njihove stručnosti, kvantiteta i kvaliteta rada, etičnosti i potrebe za obukom, kao i u svrhu napredovanja u sud višeg stepena.

Ocjene rada sudije su odličan, dobar, zadovoljava i ne zadovoljava.

Ocjenjivanje rada sudije sprovodi se prije isteka roka iz stava 1 ovog člana, ako:

- 1) je sudija ocijenjen ocjenom ne zadovoljava,
- 2) se sudija prijavio na oglas za napredovanje u sud višeg stepena, a nema ocjenu ili je od prethodno utvrđene ocjene proteklo više od dvije godine.

U slučaju iz stava 3 tačka 1 ovog člana, ocjenjivanje rada sudije sprovede se po isteku roka od jedne godine od dana pravosnažnosti odluke kojom je utvrđena ta ocjena.

Ocjenjivanje rada sudije neće se sprovoditi ako je sudija, u periodu za koji se vrši ocjenjivanje iz stava 1 ovog člana, bio odsutan najmanje jednu godinu.

Komisija za ocjenjivanje

Član 88

Ocjenjivanje sudija vrši Komisija za ocjenjivanje rada sudija koju obrazuje Sudski savjet (u daljem tekstu: Komsija za ocjenjivanje).

Komisiju za ocjenjivanje čine predsjednik Vrhovnog suda i četiri člana Sudskog savjeta, od kojih su tri iz reda sudija i jedan iz reda uglednih pravnika.

Odluku o ocjeni rada sudije Komisija za ocjenjivanje donosi, na predlog vijeća sudija za ocjenjivanje rada sudija koje čine predsjednik suda u kojem se sudija ocjenjuje i četiri sudije iz sudova višeg stepena (u daljem tekstu: vijeće sudija za ocjenjivanje).

Vijeća sudija za ocjenjivanje obrazuje Sudski savjet.

Sudski savjet može donijeti odluku o izuzeću člana Komisije za ocjenjivanje, odnosno vijeća sudija za ocjenjivanje.

Način rada Komisije za ocjenjivanje i vijeća za ocjenjivanje, kao i slučajevi i način izuzeća članova Komisije za ocjenjivanje i vijeća sudija za ocjenjivanje, uređuju se poslovníkom Sudskog savjeta.

Kriterijumi za ocjenjivanje

Član 89

Kriterijumi za ocjenjivanje rada sudija su:

- 1) stručno znanje;
- 2) opšte sposobnosti za vršenje sudijske funkcije.

Stručno znanje sudije

Član 90

Stručno znanje sudije ocjenjuje se na osnovu sljedećih podkriterijuma:

- 1) kvantitet i kvalitet rada;
- 2) priprema za suđenje;
- 3) sposobnost planiranja i djelotvornog sprovođenja procesnih radnji i vještine vođenja ročišta;
- 4) stručno usavršavanje.

Kvantitet i kvalitet rada ocjenjuje se na osnovu broja predmeta u radu, broja završenih predmeta, ukinutih odluka, broja otvorenih pretresa i rasprava od strane drugostepenog suda, usvojenih kontrolnih zahtjeva, odluka izrađenih u zakonskom roku i kvaliteta obrazloženja.

Po osnovu kvantiteta rada sudija će biti ocijenjen ocjenom ne zadovoljava ukoliko mu rezultati rada budu preko 20% ispod prosječnih mjerila kvantiteta rada u određenoj vrsti predmeta koje utvrđuje Sudski savjet prema veličini suda, ako sudija za to ne da opravdane razloge.

Priprema za suđenje ocjenjuje se na osnovu tačno definisanih radnji koje treba sprovesti na pripremnom ročištu i dokaza koje treba izvesti uz njihovu koncentraciju.

Sposobnost planiranja i djelotvornog sprovođenja procesnih radnji ocjenjuje se na osnovu sposobnosti sudije da organizuje i djelotvorno izvršava procesne i druge radnje u skladu sa

načelom efikasnosti i ekonomičnosti postupka, a vještina vođenja ročišta na osnovu sposobnosti sudije da na jasan i razumljiv način rukovodi ročištem uz poštovanje procesne uloge stranaka u postupku.

Stručno usavršavanje ocjenjuje se na osnovu svih aktivnosti sudije koje preduzima radi unaprjeđenja i primjene znanja i metoda u radu.

Opšte sposobnosti

Član 91

Opšte sposobnosti za vršenje sudijske funkcije ocjenjuju se na osnovu sljedećih podkriterijuma:

- 1) sposobnost komunikacije;
- 2) sposobnost prilagođavanja promijenjenim okolnostima;
- 3) učestvovanje u različitim stručnim aktivnostima;
- 4) sposobnost organizacije i koordinacije zaposlenih u sudu.

Sposobnost komunikacije ocjenjuje se na osnovu iskazivanja poštovanja prema strankama, kolegama i zaposlenima u sudu, u vršenju sudijske funkcije.

Sposobnost prilagođavanja promijenjenim okolnostima ocjenjuje se na osnovu sposobnosti prilagođavanja strukturalnim i organizacionim promjenama u sudu u kojem vrši sudijsku funkciju, promjenama zakona i procesnih pravila, kao i novim tehnologijama i pravilima rada.

Učestvovanje u različitim stručnim aktivnostima ocjenjuje se na osnovu učešća sudije u obukama i drugim stručnim aktivnostima.

Sposobnost organizacije i koordinacije zaposlenih u sudu ocjenjuje se na osnovu sposobnosti sudije da sarađuje, organizuje i kontroliše rad savjetnika, pripravnika i zaposlenih koji rade sa njim.

Izvori ocjenjivanja

Član 92

Ocjenjivanje rada sudije po kriterijumima iz člana 89 ovog zakona vrši se uvidom u:

- 1) pet pravosnažno završenih predmeta koji se biraju metodom slučajnog uzorka;
- 2) pet pravosnažno završenih predmeta koje sam sudija izabere;
- 3) pet pravosnažno završenih predmeta u kojima su odluke ukinute, koje se biraju metodom slučajnog uzorka;
- 4) statistički izvještaj o radu sudije, koji sadrži podatke o radu sudije, podatke iz evidencije o sudijama, podatke o broju pritužbi i odlukama po pritužbama na rad sudije, podatke o broju kontrolnih zahtjeva u predmetima sudije i odlukama po kontrolnim zahtjevima, kao i podatke o broju predmeta u kojima sudska odluka nije izrađena u zakonskom roku;
- 5) zapisnike dobijene kontrolom rada suda; i
- 6) izvještaj pravnog lica za obuku sudija ovlašćenog za obuku sudija.

Pravila o odabiru predmeta

Član 93

Predmeti iz člana 92 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona, biraju se između pravosnažno završenih predmeta u periodu za koji se vrši ocjenjivanje, a u kojima je sudija postupao kao sudija pojedinac, sudija izvjestilac ili predsjednik vijeća pri čemu se, pored predmeta u kojima je

sudija postupao u sudu u kojem vrši sudijsku funkciju, uzimaju u obzir i predmeti po kojima je sudija postupao u sudovima u koje je bio upućen, u skladu sa zakonom.

Odabir predmeta iz stava 1 ovog člana, vrši se nakon početka ocjenjivanja sudije, pri čemu je prisustvo sudije obavezno.

Način odabira predmeta metodom slučajnog uzorka bliže se uređuje poslovníkom Sudskog savjeta.

Izveštaj sudije

Član 94

Sudija čiji se rad ocjenjuje, na propisanom obrascu, sačinjava izveštaj koji sadrži opis njegovih sudijskih aktivnosti prema kriterijumima i podkriterijumima propisanim ovim zakonom, ocjenu sopstvenog rada, uz navođenje predmeta koje je sam odabrao za ocjenjivanje.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana sudija dostavlja predsjedniku suda u kojem vrši sudijsku funkciju, u roku od osam dana od dana kad je započelo ocjenjivanje.

Predsjednik suda u kojem sudija vrši sudijsku funkciju dostavlja izveštaj iz stava 1 ovog člana i dokumentaciju potrebnu za ocjenjivanje sudije iz člana 92 ovog zakona, i vijeću sudija za ocjenjivanje, u roku od pet dana od dana prijema izveštaja sudije.

Izveštaj i predlog vijeća sudija za ocjenjivanje

Član 95

Vijeće sudija za ocjenjivanje sačinjava izveštaj o ocjenjivanju sudije po kriterijumima i podkriterijumima propisanim ovim zakonom, u roku od 30 dana od dostavljanja dokumentacije iz člana 92 ovog zakona.

Na osnovu izveštaja iz stava 1 ovog člana i izveštaja sudije iz člana 94 ovog zakona, vijeće sudija za ocjenjivanje sačinjava predlog ocjene sudije koji se ocjenjuje i upućuje ga Komisiji za ocjenjivanje.

Izjašnjenje na predlog ocjene

Član 96

Komisija za ocjenjivanje dostavlja predlog ocjene iz člana 95 ovog zakona sudiji čiji se rad ocjenjuje, koji ima pravo da se o tom predlogu izjasni, u roku od pet dana od dana dostavljanja predloga ocjene.

Komisija za ocjenjivanje može tražiti dodatne podatke i objašnjenja od vijeća za ocjenjivanje.

Komisija za ocjenjivanje može pozvati na razgovor sudiju prije utvrđivanja konačne ocjene radi razjašnjenja određenih pitanja.

Utvrđivanje ocjene

Član 97

Sudija se ocjenjuje ocjenom odličan ako je njegov rad po svim podkriterijumima ocijenjen ocjenom odličan, odnosno po dva podkriterijuma dobar, a po ostalim odličan.

Sudija se ocjenjuje ocjenom dobar ako je njegov rad po najmanje pet podkriterijuma ocijenjen ocjenom dobar.

Sudija se ocjenjuje ocjenom zadovoljava ako je njegov rad po najmanje četiri podkriterijuma ocijenjen ocjenom zadovoljava.

Sudija se ocjenjuje ocjenom ne zadovoljava ako je po najmanje dva podkriterijuma ocijenjen ocjenom ne zadovoljava.

Ocjena

Član 98

Odluka Komisije za ocjenjivanje je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor. Pravosnažna odluka o ocjeni sudije upisuje se u evidenciju sudija.

Posljedice ocjene

Član 99

Sudija koji je ocijenjen ocjenom zadovoljava i ocjenom ne zadovoljava upućuje se na program obavezne kontinuirane obuke, u skladu sa zakonom kojim se uređuje obuka sudija.

Sudija koji je ocijenjen ocjenom odličan ili dobar može da napreduje u sud višeg stepena.

Ako sudija koji je ocijenjen ocjenom odličan ne napreduje u sud višeg stepena u roku od jedne godine od dana kad je ocijenjen ocjenom odličan, ima pravo na zaradu u visini zarade predsjednika suda u kojem vrši sudijsku funkciju, sve do izbora u viši sud ili dobijanja niže ocjene od ocjene odličan.

Ocjenjivanje predsjednika sudova

Član 100

Ocjenjivanje predsjednika suda vrši Komisija za ocjenjivanje.

Ocjenjivanje predsjednika suda vrši se na osnovu predloga ocjene vijeća za ocjenjivanje sudija u čijem sastavu je, pored sudija iz člana 88 stav 3 ovog zakona, i predsjednik Višeg suda za prekršaje kad se ocjenjuje predsjednik suda za prekršaje, odnosno predsjednik višeg suda kad se ocjenjuje predsjednik osnovnog suda sa područja tog višeg suda, predsjednik Apelacionog suda kad se ocjenjuje predsjednik Privrednog suda i predsjednici viših sudova, odnosno predsjednik Vrhovnog suda kad se ocjenjuju predsjednik Upravnog suda i Apelacionog suda.

Predlog ocjene iz stava 2 ovog člana, sadrži ocjenu rada predsjednika suda kao predsjednika i kao sudije.

Predsjednik suda kao predsjednik suda ocjenjuje se ocjenom dobar i ne zadovoljava.

Ako predsjednik suda dobije ocjenu ne zadovoljava, razrješava se funkcije predsjednika suda.

Postupak ocjenjivanja predsjednika suda, kao predsjednika suda, vrši se po postupku i na način propisan ovim zakonom.

Posebna pravila za ocjenjivanje

Član 101

Postupak ocjenjivanja i indikatore za sačinjavanje izvještaja i predloga ocjene na osnovu kriterijuma propisanih za sudije, kao i kriterijume za ocjenjivanje i indikatore za sačinjavanje izvještaja i predloga ocjene predsjednika suda, bliže uređuje Sudski savjet posebnim pravilima.

VI. NESPOJIVOST I PRESTANAK SUDIJSKE FUNKCIJE

Mišljenje o drugim aktivnostima

Član 102

Na zahtjev predsjednika suda, odnosno sudije Sudski savjet daje mišljenje o tome da li se određene aktivnosti smatraju profesionalnim obavljanjem djelatnosti koja je nespojiva sa vršenjem sudijske funkcije.

Odobrenje za pritvor

Član 103

Kad nadležni sud ocijeni da postoje razlozi da se protiv sudije odredi pritvor, zbog krivičnog djela učinjenog u obavljanju sudijske funkcije, dužan je da od Sudskog savjeta odmah zatraži da odluči da li odobrava određivanje pritvora.

Odluku iz stava 1 ovog člana, Sudski savjet donosi u roku od 24 časa od časa prijema zahtjeva.

Izuzetno, od stava 2 ovog člana, ako se određivanje pritvora traži protiv sudije zbog krivičnog djela organizovanog kriminala, visoke korupcije ili pranja novca iz nadležnosti Specijalnog odjeljenja u Višem sudu u Podgorici učinjenog u obavljanju sudijske funkcije, Sudski savjet odluku iz stava 1 ovog člana, donosi u roku od 6 časova od časa prijema zahtjeva.

Odgovornost za štetu

Član 104

Za štetu koju stranci u postupku prouzrokuje sudija svojim nezakonitim, nestručnim ili nesavjesnim radom u vršenju sudijske funkcije, odgovara država.

Država ima pravo da zahtijeva od sudije naknadu iznosa koji je isplatila stranci u postupku po osnovu prouzrokovane štete iz stava 1 ovog člana, ako je sudija štetu prouzrokovao namjerno.

Ako je sudija prouzrokovao štetu iz stava 1 ovog člana krajnjom nepažnjom, država ima pravo da zahtijeva naknadu iznosa isplaćenog stranci u postupku najviše do 1/3 godišnje neto zarade sudije.

Prestanak funkcije

Član 105

Kad nastupi neki od razloga za prestanak sudijske funkcije, o tome će Sudski savjet odmah obavijestiti: predsjednik suda za sudiju, predsjednik neposredno višeg suda za predsjednika suda, a Opšta sjednica Vrhovnog suda za predsjednika Vrhovnog suda.

Odluku o prestanku funkcije predsjednika Vrhovnog suda, predsjednika suda, odnosno sudije, Sudski savjet donosi najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja.

Funkcija lica iz stava 2 ovog člana, prestaje na dan donošenja odluke Sudskog savjeta, osim u slučaju prestanka funkcije istekom mandata kad funkcija prestaje danom isteka mandata.

Odluku o prestanku funkcije Sudski savjet dostavlja predsjedniku suda, odnosno sudiji čija je funkcija prestala i sudu u kojem je to lice vršilo funkciju i objavljuje je u „Službenom listu Crne Gore”.

Prestanak funkcije predsjednika suda

Član 106

Predsjedniku suda prestaje funkcija:

- 1) istekom vremena na koje je izabran;
- 2) kad mu prestane sudijska funkcija;
- 3) kad sam to zatraži; ili
- 4) u slučaju ukidanja ili spajanja sudova.

Poništenje odluke o izboru

Član 107

Sudski savjet će poništiti odluku o izboru sudije ako se dokaže da sudija u vrijeme izbora nije ispunjavao uslove za izbor, odnosno ako dobije podatke koji bi, da su bili poznati u vrijeme kad ga je Sudski savjet izabrao, predstavljali razlog da Sudski savjet ne donese odluku o izboru.

Sudski savjet može odložiti datum početka obavljanja sudijske funkcije radi provjere podataka iz stava 1 ovog člana.

Ako Sudski savjet poništi odluku o izboru sudije, na tu dužnost će izabrati prvog sljedećeg kandidata sa rang liste ili će ponoviti postupak izbora sudije ako nema više kandidata.

VII. DISCIPLINSKA ODGOVORNOST I RAZRJEŠENJE

1. Disciplinski postupak

Disciplinski prekršaji

Član 108

Sudija i predsjednik suda kao sudija disciplinski odgovara za lakše, teže i najteže disciplinske prekršaje.

Lakši disciplinski prekršaj sudije je, ako:

- 1) bez opravdanog razloga ne uzima predmete u rad redom kojim su primljeni u skladu sa zakonom i Sudskim poslovníkom;
- 2) neopravdano ne dolazi ili kasni na zakazane rasprave, pretrese ili sjednice vijeća;
- 3) ne pohađa obavezne programe obuke bez opravdanog razloga;
- 4) ne ispunjava obaveze mentora prilikom inicijalne obuke i obuke pripravnika;
- 5) ne preduzima zakonom propisane mjere za poštovanje suda i učesnika u postupku.

Teži disciplinski prekršaj sudije je, ako:

- 1) bez opravdanog razloga ne zakazuje ročišta ili pretrese u predmetima koji su mu dodijeljeni u rad ili na drugi način odugovlači postupak;
- 2) bez opravdanog razloga odugovlači postupak ili ne uzima predmet u rad, usljed čega nastupi zastarjelost krivičnog gonjenja ili zastarjelost izvršenja krivičnih sankcija za krivično djelo za koje je propisana kazna zatvora u trajanju od najmanje jedne godine;
- 3) bez opravdanog razloga prekorači trostruki zakonom propisani rok za izradu odluke u najmanje tri predmeta;
- 4) propusti da traži izuzeće u najmanje tri predmeta u kojima je znao da postoji razlog za njegovo obavezno izuzeće u toku jedne kalendarske godine;
- 5) bez opravdanog razloga ne poštuje program za rješavanje zaostalih predmeta ili ne postupuje po odluci po kontrolnom zahtjevu;
- 6) onemogućava vršenje nadzora u skladu sa zakonom;
- 7) u vršenju sudijske funkcije ili na javnom mjestu dovodi sebe u stanje ili se ponaša na način koji nije primjeren vršenju sudijske funkcije;
- 8) se neprimjereno odnosi prema učesnicima u sudskim postupcima i zaposlenima u sudu;

- 9) iznosi povjerljive informacije koje je saznao postupajući u predmetima ili vršeći sudijsku funkciju;
- 10) koristi sudijsku funkciju za ostvarivanje svojih privatnih interesa i interesa svoje porodice ili sebi bliskih lica;
- 11) prihvata poklone ili ne dostavlja podatke o imovini i prihodima u skladu sa propisima kojima se uređuje sprječavanje sukoba interesa;
- 12) neopravdano odsustvuje sa posla pet dana uzastopno;
- 13) javno iznosi mišljenje o predmetu koji nije postao pravosnažan;

Najteži disciplinski prekršaj sudije je, ako:

- 1) je osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje sudijske funkcije;
- 2) nestručno ili nesavjesno obavlja sudijsku funkciju.

Djelo iz stava 4 tačka 1 ovog člana je krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti za koje je propisana kazna zatvora najmanje šest mjeseci.

Nestručnim ili nesavjesnim obavljanjem sudijske funkcije smatra se ako sudija:

1) bez opravdanih razloga ne ostvaruje najmanje 50% rezultata u pogledu kvantiteta rada u odnosu na prosječna mjerila kvantiteta u određenoj vrsti predmeta koje utvrđuje Sudski savjet, osim ako sudija ne da valjane razloge zbog kojih nije ostvario rezultate u pogledu kvantiteta rada;

2) započne vršenje poslaničke ili druge javne funkcije ili profesionalno obavlja druge djelatnosti;

3) bude ocijenjen dva puta uzastopno ocjenom ne zadovoljava;

4) ako mu je dva puta izrečena disciplinska sankcija za teže disciplinske prekršaje.

Disciplinske sankcije

Član 109

Disciplinske sankcije su opomena, novčana kazna, zabrana napredovanja i razrješenje.

Opomena i novčana kazna u visini od 20% od zarade sudije, u trajanju do tri mjeseca, izriču se za lakše disciplinske prekršaje.

Novčana kazna u visini od 20% do 40% od zarade sudije, u trajanju od tri do šest mjeseci, i zabrana napredovanja izriču se za teže disciplinske prekršaje.

Ako se postupak vodi za dva ili više disciplinska lakša prekršaja sudiji se može izreći disciplinska sankcija za teži disciplinski prekršaj.

Razrješenje se izriče za najteže disciplinske prekršaje.

Zabrana napredovanja podrazumijeva da sudija ne može biti imenovan u sud višeg stepena prije isteka vremena od dvije godine od dana pravosnažnosti odluke kojom mu je izrečena disciplinska sankcija.

Predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti

Član 110

Ako postoji osnovana sumnja da je sudija izvršio disciplinski prekršaj, predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti sudije mogu podnijeti predsjednik suda, predsjednik neposredno višeg suda i predsjednik Vrhovnog suda ili Komisija za praćenje primjene Etičkog kodeksa sudija.

Predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti predsjednika Vrhovnog suda može podnijeti Opšta sjednica Vrhovnog suda.

U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana, predsjednik suda, predsjednik neposredno višeg suda i predsjednik Vrhovnog suda mogu se obratiti Komisiji za praćenje primjene Etičkog kodeksa sudija zahtjevom za davanje mišljenja da li je određeno ponašanje sudije u skladu sa Etičkim kodeksom sudija.

Predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti sudije mora se podnijeti, bez odlaganja, odmah po saznanju za izvršeni disciplinski prekršaj.

Sadržina predloga

Član 111

Predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti podnosi se Sudskom savjetu u pisanom obliku i sadrži lične podatke sudije, činjenični i pravni opis disciplinskog prekršaja, predlog za izricanje određene disciplinske sankcije i obrazloženje iz kojeg proizlazi osnovana sumnja da je sudija izvršio disciplinski prekršaj.

Sudski savjet dostavlja predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti disciplinskom tužiocu najkasnije u roku od pet dana od dana prijema predloga.

Disciplinski tužilac

Član 112

Istragu po podnijetom predlogu za utvrđivanje disciplinske odgovornosti sprovodi disciplinski tužilac i zastupa optužni akt u postupku utvrđivanja disciplinske odgovornosti sudije.

Disciplinski tužilac ima zamjenika.

Disciplinskog tužioca i njegovog zamjenika bira Sudski savjet, iz reda sudija sa najmanje 15 godina radnog iskustva kao sudija, na predlog Opšte sjednice Vrhovnog suda.

Okončanje istrage disciplinskog tužioca

Član 113

Istragu iz člana 112 ovog zakona, disciplinski tužilac mora završiti u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja predloga za utvrđivanje disciplinske odgovornosti.

Disciplinski tužilac je vezan činjeničnim opisom disciplinskog prekršaja iz predloga za utvrđivanje disciplinske odgovornosti.

Disciplinski tužilac, nakon sprovedene istrage po podnijetom predlogu, može predložiti disciplinskom vijeću, odnosno Sudskom savjetu da:

- 1) odbaci predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti zbog toga što je:
 - a) podniet za radnju koja nije propisana kao disciplinski prekršaj,
 - b) nastupila zastarjelost, ili
 - c) podniet od neovlašćenog lica;
- 2) odbije predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti kao neosnovan, zbog nepostojanja dokaza da je sudija učinio disciplinski prekršaj;
- 3) podnese optužni predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti sudije.

Ako se ne složi sa predlogom disciplinskog tužioca iz stava 3 tač. 1 i 2 ovog člana, disciplinsko vijeće, odnosno Sudski savjet može obavezati disciplinskog tužioca da sprovede istragu i podnese optužni akt.

Nadležni organi za utvrđivanje disciplinske odgovornosti

Član 114

Postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti za lakše i teže disciplinske prekršaje sprovodi Disciplinsko vijeće po optužnom predlogu disciplinskog tužioca.

Disciplinsko vijeće čine tri člana Sudskog savjeta, i to dva člana iz reda sudija i jedan član iz reda uglednih pravnika koji je predsjednik disciplinskog vijeća.

Članove disciplinskog vijeća i njihove zamjenike imenuje Sudski savjet, na predlog predsjednika Sudskog savjeta.

Postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti za najteže disciplinske prekršaje sprovodi Sudski savjet po optužnom predlogu disciplinskog tužioca.

Odbrana

Član 115

Sudija čija se odgovornost ispituje ima pravo na branioca.

Na raspravi sudiji se mora omogućiti da iznese svoju odbranu lično, u pisanom obliku ili preko branioca koga sam izabere.

Rasprava

Član 116

U postupku utvrđivanja disciplinske odgovornosti, disciplinsko vijeće, odnosno Sudski savjet održava raspravu.

Na raspravu će se pozvati disciplinski tužilac, sudija i njegov branilac.

Disciplinsko vijeće, odnosno Sudski savjet će sprovesti dokaze za koje ocijeni da su neophodni za pravilno i potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja.

Ako se sudija čija se disciplinska odgovornost ispituje, bez opravdanog razloga, ne odazove na poziv disciplinskog vijeća, odnosno Sudskog savjeta, sprovede se postupak u njegovom odsustvu.

Odluka

Član 117

U postupku utvrđivanja disciplinske odgovornosti sudije, Disciplinsko vijeće, odnosno Sudski savjet može odlučiti da:

- 1) odbije optužni predlog kao neosnovan;
- 2) usvoji optužni predlog i izrekne disciplinsku sankciju.

Prilikom donošenja odluke o disciplinskoj odgovornosti i izricanja disciplinske sankcije Disciplinsko vijeće, odnosno Sudski savjet nije vezan predlogom disciplinskog tužioca.

Rok za izradu odluke

Član 118

Odluka kojom se utvrđuje disciplinska odgovornost sudije i kojom mu se izriče disciplinska sankcija mora biti izrađena i dostavljena sudiji čija se odgovornost utvrđuje i disciplinskom tužiocu, u roku od 15 dana od dana donošenja odluke.

Protiv odluke iz stava 1 ovog člana disciplinski tužilac i sudija čija se odgovornost utvrđuje imaju pravo da podnesu žalbu vijeću od troje sudija Vrhovnog suda.

Zastarjelost

Član 119

Vođenje postupka za utvrđivanje disciplinske odgovornosti sudije zastarijeva kad proteknu dvije godine od dana izvršenog lakšeg disciplinskog prekršaja, odnosno četiri godine od dana izvršenog težeg disciplinskog prekršaja i šest godina od dana izvršenog najtežeg disciplinskog prekršaja.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, rok zastarjelosti za vođenje postupka utvrđivanja disciplinske odgovornosti u slučaju osude za krivično djelo koje je sudiju učinilo nedostojnim za vršenje sudijske funkcije počinje da teče od dana pravosnažnosti presude kojom je sudija osuđen.

Izvršenje disciplinske sankcije zastarijeva u roku od jedne godine od dana pravosnažnosti disciplinske sankcije.

Izrečena disciplinska sankcija briše se iz evidencije podataka o sudiji nakon isteka vremena od četiri godine od dana pravosnažnosti disciplinske sankcije.

Sudski savjet po službenoj dužnosti briše podatke o izrečenim disciplinskim sankcijama nakon isteka roka iz stava 4 ovog člana.

Izuzeće

Član 120

Kad se odlučuje o odgovornosti sudije, u radu disciplinskog vijeća, odnosno Sudskog savjeta ne mogu učestovati članovi u odnosu na koje postoje okolnosti koje izazivaju sumnju u njihovu nepristrasnost.

O izuzeću iz stava 1 ovog člana odlučuje predsjednik Sudskog savjeta, a o izuzeću predsjednika Sudskog savjeta odlučuje Sudski savjet.

Privremeno udaljenje

Član 121

Sudija će biti privremeno udaljen od dužnosti, ako se:

- 1) protiv njega odredi pritvor, dok pritvor traje; ili
- 2) protiv njega pokrene krivični postupak za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje sudijske funkcije.

Sudija može biti privremeno udaljen od dužnosti nakon podnošenja predloga za pokretanje disciplinskog postupka zbog najtežeg disciplinskog prekršaja.

Odluku o privremenom udaljenju od dužnosti donosi Sudski savjet.

Zahtjev za privremeno udaljenje iz st. 1 i 2 ovog člana, podnosi disciplinski tužilac.

Dejstvo odluke

Član 122

Radnje koje je sudija preduzeo povodom suđenja u pravnim stvarima poslije dana kad je udaljen, razriješen ili mu je prestala sudijska funkcija, ne proizvode pravno dejstvo.

Troškovi postupka

Član 123

Ako je odbijen predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti, troškove disciplinskog postupka snosi Sudski savjet.

Disciplinska odgovornost sudije-porotnika

Član 124

Na disciplinsku odgovornost i postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti sudije-porotnika shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje disciplinska odgovornost sudija.

Shodna primjena zakona

Član 125

Na disciplinski postupak shodno se primjenjuju odredbe Zakonika o krivičnom postupku, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

2. Razrješenje predsjednika suda

Razlozi za razrješenje

Član 126

Predsjednik suda razrješava se dužnosti predsjednika suda ako:

- 1) suprotno zakonu mijenja godišnji raspored poslova u sudu;
- 2) onemogućava vršenje nadzora u sudu u skladu sa zakonom;
- 3) se neprimjereno odnosi prema strankama i zaposlenima u sudu;
- 4) ne dostavlja ili dostavlja nepotpune ili netačne izvještaje o radu i druge podatke, u skladu sa zakonom;
- 5) ne postupa po pritužbama na rad sudija u skladu sa propisima, kao i po kontrolnim zahtjevima;
- 6) ne poštuje princip slučajne dodjele predmeta;
- 7) suprotno zakonu oduzima sudijama dodijeljene predmete;
- 8) se u postupku nadzora nad obavljanjem poslova sudske uprave utvrde nezakovitosti i nepravilnosti u obavljanju poslova sudske uprave koje štete urednom i blagovremenom obavljanju poslova i funkcija suda;
- 9) ne podnese predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti sudije u slučajevima propisanim ovim zakonom, a zna ili je morao znati da postoje razlozi za disciplinsku odgovornost, u skladu sa članom 110 stav 4 ovog zakona.
- 10) je privremeno udaljen od dužnosti sudije; ili
- 11) bude ocijenjen ocjenom ne zadovoljava.

Predlog za razrješenje

Član 127

Predlog za razrješenje predsjednika suda može podnijeti predsjednik neposredno višeg suda i predsjednik Vrhovnog suda.

Predlog za razrješenje predsjednika suda mora se podnijeti bez odlaganja, odmah po saznanju za izvršeni disciplinski prekršaj.

Shodna primjena

Član 128

Na postupak razrješenja predsjednika suda, shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti sudija.

3. Razrješenje zbog trajnog gubitka sposobnosti za vršenje sudijske funkcije

Postupak i odlučivanje

Član 129

Predlog za razrješenje sudije u slučaju trajnog gubitka sposobnosti za vršenje sudijske funkcije podnosi se na osnovu pravosnažne odluke suda o oduzimanju poslovne sposobnosti ili odluke nadležnog organa kojom je utvrđeno da su fizička i psihička svojstva sudije takva da onemogućavaju vršenje sudijske funkcije.

Ako iz ponašanja sudije ili njegovog odnosa prema radu proizilazi sumnja da je trajno izgubio sposobnost za vršenje sudijske funkcije, Sudski savjet može samostalno ili na predlog predsjednika suda odrediti da se sudija podvrgne ljekarskom pregledu.

Predlog za razrješenje sudije zbog trajnog gubitka sposobnosti za sudiju podnosi predsjednik suda, a za predsjednika suda predsjednik neposredno višeg suda i predsjednik Vrhovnog suda, a za predsjednika Vrhovnog suda Opšta sjednica Vrhovnog suda.

U postupku razrješenja zbog trajnog gubitka sposobnosti za vršenje sudijske funkcije, sudija ima pravo izjašnjenja o predlogu za razrješenje.

Odluku o razrješenju zbog trajnog gubitka sposobnosti za vršenje sudijske funkcije donosi Sudski savjet i protiv ove odluke se može pokrenuti upravni spor.

VIII. EVIDENCIJA

Sadržina evidencije

Član 130

Sekretarijat Sudskog savjeta vodi evidenciju podataka o sudijama koja sadrži, naročito, podatke o:

- 1) ličnom imenu, nacionalnosti ako se sudija izjasni, adresi, datumu i mjestu rođenja i polu;
- 2) datumu izbora na funkciju;
- 3) radnom iskustvu;
- 4) naučnom zvanju (master, magistar, doktor);
- 5) stručnom usavršavanju;
- 6) znanju stranog jezika;
- 7) objavljenim naučnim i stručnim radovima i drugim aktivnostima u struci;
- 8) disciplinskoj odgovornosti i razrješenju;
- 9) izvještaju o radu (broj predmeta, kvanitet i kvalitet rada, prekoračenje zakonskih rokova);
- 10) ocjeni rada;
- 11) prestanku funkcije;
- 12) dozvoli za pristup tajnim podacima.

Sudija ima pravo da predloži da se unesu i drugi podaci u evidenciju iz stava 1 ovog člana, kao i pravo na uvid u evidenciju i dokumenta na osnovu kojih se vodi evidencija o njemu.

Način vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana, utvrđuje se poslovníkom Sudskog savjeta.

IX. FINANSIJSKA SREDSTVA

Finansijska sredstva za rad Sudskog savjeta

Član 131

Finansijska sredstva za rad Sudskog savjeta obezbjeđuju se u okviru razdjela bužeta Crne Gore za sudstvo kao poseban program.

Sudski savjet predlaže razdio godišnjeg budžeta za rad Sudskog savjeta i sudova.

Sudski savjet dostavlja predlog godišnjeg budžeta Vladi Crne Gore.

Predsjednik Sudskog savjeta ima pravo da učestvuje u radu sjednice Skupštine na kojoj se raspravlja o predlogu budžeta Sudskog savjeta.

Finansijski nalogodavac

Član 132

Predsjednik Sudskog savjeta je finansijski nalogodavac u Sudskom savjetu.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana, predsjednik Sudskog savjeta može prenijeti na sekretara Sekretarijata Sudskog savjeta.

X. SEKRETARIJAT SUDSKOG SAVJETA

Sekretarijat

Član 133

Radi profesionalnog obavljanja stručnih, finansijskih, administrativnih, informatičkih, analitičkih i drugih poslova Sudskog savjeta i poslova od zajedničkog interesa za sudove obrazuje se Sekretarijat Sudskog savjeta (u daljem tekstu: Sekretarijat).

Sekretar Sekretarijata

Član 134

Sekretarijatom rukovodi sekretar.

Sekretara Sekretarijata imenuje i razrješava Sudski savjet, na predlog predsjednika Sudskog savjeta, na osnovu javnog oglasa.

Sekretar Sekretarijata imenuje se na period od pet godina.

Predlog za imenovanje sekretara Sekretarijata sadrži ime i prezime kandidata, kratku biografiju i obrazloženje.

Za sekretara Sekretarijata može biti imenovano lice koje, pored opštih uslova za rad u državnim organima, ispunjava i sljedeće posebne uslove, i to da:

- 1) je završilo pravni fakultet VIII nivo kvalifikacije obrazovanja;
- 2) ima položen pravosudni ispit;
- 3) ima najmanje deset godina radnog iskustva;
- 4) ima organizacione sposobnosti.

Odgovornost

Član 135

Za svoj rad sekretar Sekretarijata odgovoran je Sudskom savjetu.

Sekretaru Sekretarijata prestaje funkcija prije isteka vremena na koje je imenovan, ostavkom ili razrješenjem.

Sekretar Sekretarijata može biti razriješen na obrazloženi predlog predsjednika, odnosno člana Sudskog savjeta.

Shodna primjena

Član 136

Na zasnivanje radnog odnosa, prava, obaveze i odgovornosti sekretara Sekretarijata, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika koje se odnose na visoki rukovodni kadar.

Na zasnivanje radnog odnosa, prava, obaveze i odgovornosti ostalih zaposlenih u Sekretarijatu, shodno se primjenjuju propisi kojima se uređuje zasnivanje radnog odnosa, prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Sekretarijata

Član 137

Unutrašnja organizacija Sekretarijata, broj državnih službenika i namještenika i opis njihovih poslova uređuju se aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, u skladu sa ovim zakonom i propisima o državnoj upravi.

Akt iz stava 1 ovog člana donosi Sudski savjet, na predlog sekretara Sekretarijata, po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva i nadležnih organa, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.

XI.PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 138

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Mandat Sudskog savjeta

Član 139

Sudski savjet izabran u skladu sa Zakonom o Sudskom savjetu ("Službeni list CG", br. 13/08, 39/11, 31/12, 46/13 i 51/13) nastavlja sa radom do isteka mandata.

Nastavak rada

Član 140

Direktor Sekretarijata koji je imenovan u skladu sa Zakonom o Sudskom savjetu ("Službeni list CG", br. 13/08, 39/11, 31/12, 46/13 i 51/13), nastavlja sa radom kao sekretar Sekretarijata do isteka vremena na koje je imenovan.

Odlaganje primjene

Član 141

Odredbe čl. 37 do 75 i čl. 87 do 101 ovog zakona, primjenjivaće se od 1. januara 2016. godine.

Do dana početka primjene odredaba iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se čl. 1 do 27 i čl. 42 do 87 Zakona o Sudskom savjetu ("Službeni list CG", br. 13/08, 39/11, 31/12, 46/13 i 51/13).

Primjena propisa

Član 142

Odredba člana 79 stav 1 Zakona o Sudskom savjetu ("Službeni list CG", br. 13/08, 39/11, 46/11 i 51/13), primjenjivaće se do donošenja zakona kojim će se urediti zarade u javnom sektoru.

Prestanak važenja

Član 143

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o Sudskom savjetu ("Službeni list CG", br. 13/08, 39/11, 31/12, 46/13 i 51/13), osim odredaba čl. 1 do 27 i čl. 42 do 87 koje prestaju da važe 1. januara 2016. godine.

Stupanje na snagu

Član 144

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore kojim je određeno da se, zakonom u skladu sa Ustavom uređuje način osnivanja, organizacija i nadležnost organa vlasti i postupak pred tim organima, ako je to neophodno za njihovo funkcionisanje.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Amandmani na Ustav iz 2013. godine donijeli su značajne novine u pogledu jačanja nezavisnosti pravosuđa. U cilju implementacije novina koje su donijele ustavne promjene u septembru 2013. godine izvršena je izmjena organizacionih zakona u pogledu stvaranja uslova za izbor Sudskog svajeta, izbor predsjednika Vrhovnog suda itd. Promjene zakona iz septembra 2013. godine, predstavljaju prvu fazu na zakonodavnom nivou jačanja nezavisnosti pravosuđa kao ključnog elemenata vladavine prava. Druga faza započinje tokom procesa analitičkog skrininga od strane Evropske komisije kada su se iskristalisale određene potrebe za unaprijeđivanje zakonodavnog okvira radi harmonizacije sa evropskim standardima i postizanja najvišeg nivoa institucionalne i personalne nezavisnosti sudstva.

Jedan od razloga zbog kojeg se pristupilo izradi novog Zakona o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija proizilazi iz Akcionog plana za pregovaračko poglavlje 23- pravosuđe i temeljna prava, kao strateškog i reformskog dokumenta koji sadrži ciljeve i pregled aktivnosti u oblasti pravosuđa koje je potrebno ispuniti na putu evropskih integracija. Akcionim planom za pregovaračko poglavlje 23, kao jedna od mjera za jačanje nezavisnosti pravosuđa, predviđena je izmjena Zakona o Sudskom savjetu u pogledu uspostavljanja jedinstvenog sistema izbora sudija na nivou države na osnovu postupka koji je transparentan i zasnovan na zaslugama, uspostavljanja periodičnog ocjenjivanja rada sudija, uvođenja sistema napredovanja na osnovu rezultata rada i uređenja postupka trajnog upućivanja sudija iz jednog u drugi sud na dobrovoljnoj osnovi, disciplinske odgovornosti sudija.

Takođe, Strategijom reforme pravosuđa 2014-2018 kao strateškim dokumentom za oblast pravosuđa, kojim se određuju dalji pravci i ciljevi koji se žele postići reformom pravosudnog sistema, kao jedan od najvažnijih ciljeva predviđeno je jačanje nezavisnosti, nepristrasnosti i odgovornosti pravosuđa. Strateškim smjernicama jasno je definisan način

ostvarivanja ovog cilja kroz uspostavljanje jedinstvenog sistema izbora nosilaca pravosudne funkcije na državnom nivou i sistema trajnog dobrovoljnog horizontalnog premještanja zasnovanom na podsticajima, zatim kroz, unaprijeđivanje kriterijuma za napredovanje nosilaca pravosudnih funkcija, uvođenje periodičnog ocjenjivanja nosilaca pravosudnih funkcija i revidiranje postupka disciplinske odgovornosti i sistema disciplinskih prekršaja.

Jedan od razloga za izradu novog Zakona o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija sadržan je i u Izvještaju o napretku za 2013. godinu, gdje su date preporuke da se uvede jedinstveni sistem izbora sudija na nivou države i objektivni sistem napredovanja na osnovu zasluga i da se preduzmu mjere za jačanje odgovornosti i garanciji integriteta u pravosudnom sistemu.

Novim Zakonom o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija, imalo se za cilj da se u jednom zakonskom tekstu skoncentrišu sve odredbe koje se tiču prava i dužnosti sudija i Sudskog savjeta, kao samostalanog i nezavisnog organa čija je osnovna nadležnost da bira i razrješava sudije i obezbjeđuje nezavisnost i samostalnost sudova i sudija.

Predlog Zakona o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija pružiće garancije za najviši nivo institucionalne i personalne nezavisnosti sudstva, s obzirom da je nezavisno pravosuđe od strateške vaznosti za ostvarivanje interesa Crne Gore u daljem procesu evropskih integracija i opšte društvene demokratizacije.

III USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog Zakona o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija usaglašen je sa dokumentima Savjeta Evrope, Ujedinjenin nacija i Evropske unije i to:

- Preporukom Savjeta Evrope R2010(12) o nezavisnosti, efikasnosti i odgovornosti pravosuđa;
- Velikom poveljom za sudije (Magna carta) Konsultativnog savjeta evropskih sudija 3 (2010);
- Evropskom konvencijom o ljudskih pravima i osnovnim slobodama;
- Evropskom poveljom o zakonu za sudije,
- Mišljenja Konsultativnog savjeta evropskih sudija, i to posebno: Mišljenje 1 (2001) , Mišljenje 3 (2002) i Mišljenje 10 (2007).
- Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima,
- Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima,
- Osnovnim načelima nezavisnosti sudstva usvojenim od strane Sedmog kongresa UN i prihvaćenim od strane Generalne Skupštine.

Standardi Evropske unije sadržani su osnivačkim ugovorima i Povelji Evropske unije o ljudskim pravima i slobodama. Nema sekundarnog zakonodavstva koje detaljno uređuje principe uređenja nacionalnog pravosuđa država članica EU što je i razumljivo kada se uzmu u obzir principi na osnovu kojih je osnovana EU i njeno funkcionisanje. Tako, može se slobodno reći da se države članice EU u pogledu nezavisnosti pravosudnih sistema u tom dijelu oslanjaju na međunarodne standarde izgrađene u okviru UN i SE.

Od posebnog značaja za usaglašavanje sa evropskim standardima bile su tri ekspertske misije, organizovane uz podršku TAIEX programa, na kojima se sa ekspertima Evropske komisije radilo na usaglašavanju teksta zakona sa evropskim standardima.

Zakon o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija usaglašen je sa mišljenjem eksperata Evropske komisije g-dina Luke Perilija, sudije u Republici Italiji i g-đe Maše Grgurević Alčin, bivše sudije Vrhovnog suda Republike Slovenije. Takođe, Zakon o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija usklađen je i sa komentarima eksperata Venecijanske komisije g-dina Gvida Nepija Modone, (Italija), g-dina Jorgena Sorensena (Danska) i g-dina Džejsma Hamiltona (bivši član Venecijanske komisije iz Irske).

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

OSNOVNE ODREDBE – Osnovnim odredbama propisana su načela nezavisnosti i samostalnosti sudske funkcije i načela rada Sudskog savjeta na kojima treba biti zasnovano ostvarivanje njegove nadležnosti. Sudski savjet se u svom radu rukovodi načelom sprečavanja bilo kakvog uticaja na nosioce sudske funkcije i članovi Sudskog savjeta moraju biti lica visokih moralnih i profesionalnih kvaliteta. Prema Preporuci Savjeta Evrope R2010(12) sudije treba da uživaju nesmetanu slobodu da o predmetima odlučuju nepristrasno, u skladu sa zakonom i njihovim tumačenjem činjenica, a nezavisnost sudija se obezbjeđuje nezavisnošću pravosuđa u cjelini i kao takva, ona čini osnovni aspekt vladavine prava. Takođe, u osnovnim odredbama propisana su prava sudija na stručno usavršavanje, zarade i profesionalno udruživanje.

SUDSKI SAVJET – Ovim odredbama detaljno se razrađuju ustavni amandmani u pogledu načina izbora članova Sudskog savjeta iz reda sudija i iz reda uglednih pravnika, prestanka mandata članova Sudskog savjeta, njihovog razrješenja i privremenog udaljenja. Članove Sudskog savjeta iz reda sudija bira i razrješava Konferencija sudija, tajnim glasanjem. Konferenciju sudija čine sve sudije i predsjednici sudova. Članove Sudskog savjeta koji se biraju iz reda sudija čine: tri člana iz reda sudija Vrhovnog suda, Apelacionog suda, Upravnog suda, viših sudova, Višeg suda za prekršaje i Privrednog suda, koji imaju najmanje deset godina radnog iskustva kao sudija, i jedan član iz reda sudija osnovnih sudova i sudova za prekršaje koji ima najmanje pet godina radnog iskustva kao sudija. Za člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika može biti birano lice koje ima najmanje deset godina radnog iskustva na pravnim poslovima i uživa lični i profesionalni ugled. Član Sudskog savjeta iz reda sudija, odnosno uglednih pravnika, može biti ponovo biran za člana Sudskog savjeta po isteku četiri godine od prestanka predhodnog mandata u Sudskom savjetu. Takođe, u ovom dijelu uvedena je novina da za vrijeme trajanja mandata u Sudskom savjetu, član Sudskog savjeta iz reda sudija ne može biti biran u sud višeg stepena ili za predsjednika suda, a član Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika ne može biti biran za sudiju ili predsjednika suda.

Što se tiče dijela koji se odnosi na organizaciju i način rada, Sudski savjet radi i odlučuje na sjednicama koje saziva i kojima predsjedava predsjednik Sudskog savjeta. Ovdje je data mogućnost Sudskom savjetu da obrazuje komisije radi efikasnijeg obavljanja poslova.

Predlog Zakona o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija, pored nadležnosti koje su određene Ustavom, razrađuje i druge nadležnosti Sudskog savjeta koje su od značaja za rad Sudskog savjeta i obavljanje sudijske funkcije, kao što su odlučivanje o disciplinskoj odgovornosti sudija i predsjednika sudova, obezbjeđivanje funkcionalnosti Pravosudnog

informativnog sistema u dijelu koji se odnosi na sudove, edukacija sudija i predsjednika sudova, vođenje evidencije podataka o sudijama i predsjednicima sudova, davanje mišljenja o nespojivosti obavljanja određenih poslova sa vršenjem sudijske funkcije i dr.

Novina zakona je da su odluke koje donosi Sudski savjet konačne i protiv njih se može voditi upravni spor. Sudski savjet je dužan da prilikom donošenja odluke o izboru sudija i predsjednika sudova vodi računa o srazmjernoj zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

Kada je u pitanju odnos Sudskog savjeta i sudova, sudovi su dužni da Sudskom savjetu, na njegov zahtjev, dostave sve podatke i obavještenja iz okvira svoje nadležnosti, u roku koji odredi Sudski savjet. Ako ne postupi po zahtjevu Sudskog savjeta, sud mora bez odlaganja dati razloge zbog kojih nije postupio po zahtjevu. Sud je dužan da omogući Sudskom savjetu, na njegov zahtjev, neposredan uvid u službene spise, dokumentaciju i podatke, kao i da mu dostavi kopije traženih spisa i dokumenata.

IZBOR SUDIJA I PREDSJEDNIKA SUDOVA – Kada je u pitanju izbor sudija i predsjednika sudova u odnosu na dosadašnja zakonska rješenja Predlog zakona o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija, razrađuje uslove i postupak izbora predsjednika Vrhovnog suda, i predviđa posebne uslove i kriterijume za izbor predsjednika sudova.

Za predsjednika Vrhovnog suda može biti birano lice koje ispunjava opšte uslove za sudiju, ima radno iskustvo od najmanje 15 godina kao sudija ili državni tužilac i koje se odlikuje profesionalnom nepristrasnošću, visokim stručnim i moralnim kvalitetima. Dva mjeseca prije isteka mandata predsjednika Vrhovnog suda, odnosno odmah nakon prestanka funkcije ili razrješenja predsjednika Vrhovnog suda, Sudski savjet oglašava slobodno mjesto predsjednika Vrhovnog suda u "Službenom listu Crne Gore" i jednom od štampanih medija sa sjedištem u Crnoj Gori. Sudski savjet sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju zakonom propisane uslove za izbor predsjednika Vrhovnog suda i dostavlja je Opštoj sjednici Vrhovnog suda radi obavljanja razgovora sa prijavljenim kandidatima. Nakon obavljenog razgovora, Opšta sjednica Vrhovnog suda tajnim glasanjem utvrđuje predlog koji sadrži jednog kandidata i koji mora biti obrazložen. Predlog za izbor predsjednika Vrhovnog suda, Opšta sjednica Vrhovnog suda dostavlja Sudskom savjetu. Sudski savjet sa predloženim kandidatom obavlja intervju, i na osnovu obavljenog intervjua i predloga Opšte sjednice Vrhovnog suda, donosi odluku o izboru predsjednika Vrhovnog suda. Nakon isteka mandata ili prestankom funkcije predsjednika Vrhovnog suda kad to sam zatraži, predsjednik Vrhovnog suda ostaje kao sudija u Vrhovnom sudu.

Za predsjednika suda može biti birano lice koje pored opštih uslova ispunjava i posebne uslove. Posebni uslovi odnose se na njegovo ukupno radno iskustvo i radno iskustvo koje je imao kao sudija ili državni tužilac, u zavisnosti od instance suda za koji konkuriše. Pored uslova za izbor predsjednika sudova propisani su i kriterijumi za izbor predsjednika sudova koji uz prijavu na javni oglas moraju podnijeti program rada koji sadrži njihovu viziju organizacije posla u sudu za vrijeme od pet godina. Kriterijumi za izbor predsjednika suda su: ocjena programa rada, ocjena rada kao sudije, državnog tužioca, odnosno predsjednika suda i ocjena intervjua sa kandidatom. Predsjednik suda može biti biran za predsjednika istog suda najviše dva puta.

Kada je u pitanju izbor sudija, zakon pored opštih uslova za sudiju, propisuje i posebne uslove kojima se određuje radno iskustvo potrebno za rad u sudu određene instance. Posebni uslovi su postavljeni tako da za sudiju suda za prekršaje može biti birano lice koje je četiri

godine radilo na pravnim poslovima, od čega najmanje dvije godine poslije položenog pravosudnog ispita.

Za sudiju osnovnog i privrednog suda može biti birano lice koje nakon položenog pravosudnog ispita ima radno iskustvo kao savjetnik u sudu ili državnom tužilaštvu, kao advokat, notar, zamjenik notara, ili profesor pravnih nauka, u trajanju najmanje dvije godine, odnosno tri godine za sudiju privrednog suda, ili koja na drugim pravnim poslovima imaju najmanje četiri godine.

Kada su u pitanju sudijska mjesta u Višem sudu za prekršaje, višem i Apelacionom sudu, mogu biti birana samo lica koja rade kao sudije ili državni tužioci, i to najmanje šest godina za Viši sud za prekršaje, osam godina za viši sud i najmanje deset godina za Apelacioni sud.

Za sudiju Upravnog suda može biti birano lice koje je nakon položenog pravosudnog ispita radilo najmanje deset godina kao sudija, državni tužilac, advokat, notar, profesor pravnih nauka ili na drugim pravnim poslovima.

Za sudiju Vrhovnog suda može biti birano lice koje radi kao sudija, odnosno državni tužilac, najmanje 15 godina, a za jedno sudijsko mjesto u Vrhovnom sudu može biti birano lice koje je radilo najmanje 20 godina kao sudija, državni tužilac, advokat, notar, profesor pravnih nauka ili na drugim pravnim poslovima.

Značajna novina predloga zakona je uvođenje Plana slobodnih sudijskih mjesta, koji donosi Sudski savjet i koji sadrži mjesta sudija u svim sudovima koja će biti slobodna u naredne dvije godine. Plan slobodnih mjesta sačinjava se na osnovu procjene potrebe za popunom mjesta sudija dobrovoljnim premještanjem, napredovanjem i javnim oglašavanjem za prvi izbor sudija u sudovima za prekršaje, osnovnim sudovima, Privrednom sudu i Upravnom sudu, kao i za dva sudijska mjesta u Vrhovnom sudu.

Predlogom Zakona o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija detaljno je propisan postupak izbora sudija koji se biraju prvi put, koji uključuje javno oglašavanje slobodnih mjesta, postupanje po prijavama, kriterijume za izbor, pisano testiranje, intervju, rang listu kandidata, prava prijavljenih lica, prava i obaveze kandidata za sudiju, inicijalnu obuku i donošenje odluke o izboru. Naime, nakon sprovedenog pisanog testiranja od strane Sudskog savjeta formira se rang lista i vrši se odabir onolikog broja kandidata koliko se oglašeno slobodnih mjesta u osnovnim sudovima prema redoslijedu na rang listi. Odabrani kandidati za sudije obavezni su završiti inicijalnu obuku koja se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela koji će se sprovoditi u Osnovnom sudu u Podgorici. Po završetku inicijalne obuke Sudski savjet donosi odluku o izboru sudija i rasporedu u osnovni sud prema pravo izboru na osnovu redoslijeda na rang listi. Po istom modelu propisan je i poseban postupak za izbor sudija suda za prekršaje, sudija Upravnog i Privrednog suda i za izbor dvoje sudija Vrhovnog suda koji nemaju radno iskustvo sudije ili državnog tužioca.

U ovoj glavi zakona propisani su uslovi i kriterijumi za napredovanje sudija. Sudija, odnosno državni tužilac ima pravo da napreduje u sud višeg stepena ako je njegov rad ocijenjen ocjenom odličan ili dobar i ukoliko ispunjava posebne uslove propisane za izbor u taj sud. ZA napredovanje u Vrhovni sud potrebno je da je ocijenjen ocjenom odličan i da ispunjava posebne uslove za izbor u Vrhovni sud. U postupku napredovanja oglašavaju se slobodna sudijska mjesta u višem sudu, Višem sudu za prekršaje, Apelacionom sudu i Vrhovnom sudu u skladu sa Planom slobodnih mjesta. Kriterijumi za izbor sudije koji napreduje su ocjena rada sudije, odnosno državnog tužioca i ocjena intervju sa kandidatom. Po osnovu ocjene rada dobar

kandidat može ostvariti 60 bodova, po osnovu ocjene rada odličan 80 bodova, a po osnovu intervjua do 20 bodova.

Sudija stupa na dužnost danom polaganja zakletve. Sudije polažu zakletvu pred Sudskim savjetom, najkasnije u roku od 15 dana od dana izbora.

UPUĆIVANJE I PREMJEŠAJ SUDIJA – Po pravilu sudija vrši sudijsku funkciju u sudu u koji je izabran. Međutim predlog zakona u ovom dijelu propisuje i mogućnost za upućivanje sudije u drugi sud uz njegov pristanak na vrijeme do jedne godine. Sudski savjet može sudiju, uz njegov pristanak, na vrijeme do jedne godine uputiti u drugi sud istog ili nižeg stepena, ako zbog izuzeća ili spriječenosti sudije tog suda da obavlja sudijsku funkciju ili zbog postojanja velikog broja neriješenih predmeta koji se sa postojećim brojem sudija ne može riješiti ili iz drugih opravdanih razloga bude dovedeno u pitanje redovno vršenje poslova u sudu u koji se sudija upućuje.

U ovom djelu propisan je postupak za privremeno upućivanje u drugi sud na zahtjev predsjednika suda u koji se sudija upućuje i upućivanje sudije na rad u drugi organ, uz njegov pristanak na vrijeme do tri godine. Organi u koje se sudija može uputiti su Ministarstvo pravde, pravno lice nadležno za obuku sudija ili Sekretarijat Sudskog savjeta, radi učešća u poslovima tih organa koji se tiču unaprijeđivanja rada sudova, a naročito na uvođenje međunarodnih standarda u rad sudova. Sudija može biti upućen na rad u drugi sud i bez pristanka, kada je u pitanju reorganizacija sudova, kada se smanjuje ili ukida broj sudijskih mjesta.

Novina zakona je uvođenje trajnog dobrovoljnog premještanja sudija na osnovu internog oglasa, a pravo da se prijave na interni ogas imaju sudije koje žele da se trajno premjeste u drugi sud istog ili nižeg stepena. Sudski savjet sačinjava listu kandidata za raspoređivanje prema rezultatima rada u posljednje tri godine ili prema ocjeni rada sudija, i donosi odluku o premještanju sudije u drugi sud vodeći računa o potrebama suda iz kojeg je sudija kandidat za premještanje i suda u koji se premješta.

OCJENJIVANJE SUDIJA- Značajnu novinu predloga zakona predstavlja uvođenje sistema periodičnog ocjenjivanja sudija. Uvođenjem transparentnog postupka periodičnog ocjenjivanja, u koji učestvuje i sam sudija, a na osnovu više izvora za ocjenu, omogućeno je da se na objektivna način vrši procjena njihove stručnosti, kvantiteta i kvaliteta rada, etičnosti i potrebe za obukom, kao i u svrhu napredovanja u sud višeg stepena. Sve sudije, osim sudija Vrhovnog suda, ocjenjuju se na period od tri godine. Ocjene rada sudije su odličan, dobar, zadovoljava i ne zadovoljava.

Ocjenjivanje sudija vrši Komsija za ocjenjivanje koju obrazuje Sudski savjet i koju čine predsjednik Vrhovnog suda i četiri člana Sudskog savjeta, od kojih tri iz reda sudija i jedan iz reda uglednih pravnika. Komisija za ocjenjivanje donosi odluku o ocjeni sudije, na predlog vijeća sudija za ocjenjivanje. Vijeća sudija za ocjenjivanje obrazuje Sudski savjet i njih čine predsjednik suda u kojem se sudija ocjenjuje i četiri sudije iz hijerarhijski višeg suda.

Ocjenjivanje se zasniva na kriterijumima kao što su stručno znanje i opšte sposobnosti. Stručno znanje sudije ocjenjuje se na osnovu kvantiteta i kvaliteta rada, vještine pripreme za suđenje i planiranje djelotvornog sprovođenja procesnih radnji i vještine vođenja ročišta, kao i strunog usavršavanja. Opšte sposobnosti za vršenje sudijske funkcije ocjenjuju se na osnovu sposobnosti komunikacije, sposobnosti prilagođavanja promijenjenim okolnostima, sposobnosti

organizacije i koordinacije zaposlenih u državnom tužilaštvu i učestvovanja u različitim stručnim aktivnostima.

Predlogom zakona po prvi put su propisani i izvori za ocjenjivanje na osnovu kojih će Vijeće za ocjenjivanje sačiniti izvještaj o ocjenjivanju sudije po svim kriterijumima za ocjenjivanje. Sudija koji se ocjenjuje, također, sačinjava izvještaj o svojoj ocjeni, tako da mora opisati svoju sudijsku aktivnost prema kriterijumima za ocjenjivanje, a nakon toga dati i opštu ocjenu i navesti presude koje je sam odabrao za ocjenjivanje. Vijeće sudija za ocjenjivanje na osnovu izvještaja sudije o ocjeni i svog izvještaja o ocjenjivanju sudije, sačinjava predlog ocjene sudije koji upućuje Komisiji za ocjenjivanje. Komisija za ocjenjivanje dostavlja predlog ocjene sudije na izjašnjenje sudiji, a, može tražiti i dodatne podatke i objašnjenja od vijeća za ocjenjivanje u odnosu na dostavljeni predlog ocjene i može pozvati na razgovor sudiju prije utvrđivanja konačne ocjene radi razjašnjenja određenih pitanja. Protiv odluke o ocjeni može se pokrenuti upravni spor, a pravonažna odluka o ocjeni sudije upisuje se u personalni dosije sudije.

Nadalje, u ovoj glavi, su razrađene odredbe koje se odnose na ocjenjivanje predsjednika sudova. Predsjedinike sudova, također ocjenjuje Komisija za ocjenjivanje, na predlog ocjene koju daju predsjednici hijerarhijski višeg suda. Predsjednik suda se ocjenjuje, i za vršenje funkcije predsjednika suda i može biti ocijenjen ocjenom dobar i nezadovoljava. Ukoliko predsjednik suda dobije ocjenu nezadovoljava biće razriješen funkcije predsjednika suda, a ako neko lice kao predsjednik suda dobije ocjenu nezadovoljava ne može biti više biran za predsjednika.

NESPOJIVOST I PRESTANAK SUDIJSKE FUNKCIJE - Predlog Zakona o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija u ovom dijelu propisuje da mišljenje o poslovima koji su nespojivi sa vršenjem sudijske funkcije daje Sudski savjet i donosi odluku o nespojivosti vršenja sudijske funkcije sa drugim poslovima.

Novina u ovom djelu zakona odnosi se na odgovornost za štetu koju sudija svojim nezakonitim, nesavjesnim i nestručnim radom nanese stranci, za koju odgovornost snosi Crna Gora. Ukoliko je sudija namjerno pričinio štetu, država može od njega tražiti povrat isplaćene naknade, a ako je štetu pričinio krajnjom nepažnjom najviše do 1/3 godišnje neto zarade sudije.

Nadalje, u ovom djelu date su odredbe koje se odnose na prestanak sudijske funkcije i propisano da predsjedniku suda funkcija prestaje kad istekne vrijeme na koje je izabran, kad mu prestane sudijska funkcija, kada sam to zatraži i u slučaju ukidanja ili spajanja sudova.

DISCIPLINSKA ODGOVORNOST I RAZRJEŠENJE - Predlogom Zakona o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija zantno je unaprijeđen sistem disciplinske odgovornosti sudija tako što su jasno precizirani razlozi za disciplinsku odgovornost, a proporcionalno njima određene su i sankcije koje se mogu izreći za učinjene prekršaje. Naime, disciplinski prekršaji podijeljeni su na lakše, teže i najteže prekršaje u okviru kojih su precizno definisane radnje kojima se oni vrše. Proporcionalno disciplinskim prekršajima, postavljene su disciplinske sankcije i to tako da se za lakše disciplinske prekršaje izriču opomena i novčana kazna, zatim za teže disciplinske prekršaje izriču se novčana kazna i zabrana napredovanja i za najteže, razrješenje. U ovom dijelu razrađen je i postupak razrješenja sudije koji trajno izgubi sposobnost za vršenje sudijske funkcije.

Kao jedan od nedostataka dosadašnjeg sistema disciplinske odgovornosti prepoznata je dvojaka uloga Disciplinske komisije koja je istovremeno sprovodila istragu i donosila odluke u disciplinskom postupku. Imajući u vidu da postupak treba da se vodi u skladu sa načelom pravičnog suđenja, ovim zakonom ustanovljen je disciplinski tužilac. Disciplinski tužilac je nadležan da sprovodi istragu po podnijetom predlogu za utvrđivanje disciplinske odgovornosti sudije i podnosi optužni akt. Disciplinskog tužioca, bira Sudski savjet, na predlog Opšte sjednice Vrhovnog suda, iz reda sudija, koji ima najmanje 15 godina radnog iskustva kao sudija. Disciplinski tužilac je nadležan da sprovodi istragu po podnijetom predlogu za utvrđivanje disciplinske odgovornosti sudije i zastupa optužni akt.

Nakon sprovedene istrage disciplinski tužilac može da predloži odbacivanje predloga za utvrđivanje disciplinske odgovornosti, odbijanje predloga za utvrđivanje disciplinske odgovornosti kao neosnovanog ili podnijeti optužni predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti sudije i predložiti utvrđivanje disciplinske odgovornosti sudije.

Postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti za lakše i teže disciplinske prekršaje sprovodi se pred Disciplinskim vijećem Sudskog savjeta, dok se postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti za najteže disciplinske prekršaje sprovodi pred Sudski savjetom. Disciplinsko vijeće ima tri člana Sudskog savjeta, i to dva iz reda sudija članova Sudskog savjeta, i jedan iz reda uglednih pravnika.

Sudiji čija se odgovornost ispituje tokom postupka ima pravo da iznese svoju odbranu lično, u pisanom obliku ili preko branioca kojeg sam izabere. U postupku utvrđivanja disciplinske odgovornosti, disciplinsko vijeće odnosno Sudski savjet održava raspravu. Disciplinsko vijeće, odnosno, Sudski savjet može odlučiti da odbije predlog kao neosnovan ili usvoji optužni predlog i izrekne disciplinsku sankciju. Protiv odluke o disciplinskoj odgovornosti Disciplinskog vijeća, odnosno, Sudskog savjeta disciplinski tužilac i sudija čija se odgovornost utvrđuje imaju pravo žalbe vijeću od troje sudija Vrhovnog suda. Disciplinski postupak sprovodi se shodnom primjenom Zakona o krivičnom postupku.

U ovom dijelu nalaze se i odredbe o privremenom udaljenju od dužnosti sudije, tako da zahtjev za privremeno udaljenje podnosi disciplinski tužilac, a odluku o privremenom udaljenju od dužnosti sudije donosi Sudski savjet. Sudija će biti privremeno udaljen od dužnosti, ako se protiv njega odredi pritvor i dok pritvor traje i ako se protiv njega pokrene krivični postupak za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje sudijske funkcije, i nakon podnošenja predloga za pokretanje disciplinskog postupka zbog najtežeg disciplinskog prekršaja. Takođe, kada je u pitanju odgovornost predsjednika sudova, u ovom djelu precizirani su razlozi za njegovo razrješenje.

EVIDENCIJA- Sekretarijat Sudskog savjeta vodi evidenciju podataka o sudijama koja sadrži, naročito, podatke o ličnom imenu, nacionalnosti ako se sudija izjasni, adresi, datumu i mjestu rođenja i polu; datumu izbora na funkciju; radnom iskustvu; naučnom zvanju (master, magistar, doktorat); stručnom usavršavanju; znanju stranog jezika; objavljenim naučnim i stručnim radovima i drugim aktivnostima u struci; disciplinskoj odgovornosti i razrješenju; ocjeni rada; prestanku funkcije; dozvoli za pristup tajnim podacima i druge podatke.

FINANSIJSKA SREDSTVA- propisano je da se finansijska sredstva za rad Sudskog savjeta obezbjeđuju u posebnom razdjelu budžeta Crne Gore. Sudski savjet priprema predlog

razdjela budžeta za Sudski savjet i predsjednik Savjeta ima pravo da učestvuje u raspravi u Skupštini o predlogu budžeta Sudskog savjeta i da obrazlaže planirane prihode i rashode.

SEKRETARIJAT SUDSKOG SAVJETA - predlogom zakona je propisano da je Sekretarijat Sudskog savjeta služba za obavljanje stručnih, administrativnih, finansijskih, informatičkih i drugih poslova za potrebe Sudskog savjeta i svih sudova. Sekretarijat je od posebne važnosti za ostavriavanje nadležnosti Sudskog savjeta i njegov efikasan rad. Obzirom na to, ovim predlogom zakona propisana je organizacija Sekretarijata i postupak imenovanja direktora Sekretarijata i uslovi za njegov izbor.

V FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija nisu potrebna dodatna sredstva u Budžetu.

VI RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 51/06, 66/06 i Službeni listi CG", br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12 i 49/13) smatramo da je Predlog zakona o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija neophodno donijeti po skraćenom postupku, tj. istovremeno sa Predlogom zakona o Državnom tužilaštvu i Predlogom zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu, za koje je takođe predviđena skraćena procedura. Usvajanje Zakona o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija predstavlja prioritetno pitanje iz oblasti vladavine prava i jačanja nezavisnosti sudstva, u skladu sa Akcionim planom za poglavlje 23 i privremenim mjerilima za oblast pravosuđa u procesu pregovora sa Evropskom unijom.

IZVJEŠTAJ O ODRŽANOJ JAVNOJ RASPRAVI POVODOM NACRTA ZAKONA O SUDOVIMA, NACRTA ZAKONA O SUDSKOM SAVJETU I PRAVIMA I DUŽNOSTIMA SUDIJA I NACRTA ZAKONA O DRŽAVNOM TUŽILAŠTVU

U skladu sa Uredbom o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona („Službeni list CG“, broj 12/12), Ministarstvo pravde organizovalo je javnu raspravu o **Nacrtu Zakona o sudovima, Nacrtu zakona o Sudskom savjetu i Nacrtu Zakona o državnom tužilaštvu.**

Javni poziv za učešće u javnoj raspravi upućen je građanima, naučnoj i stručnoj javnosti, državnim organima, političkim strankama, nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, medijima i svim zainteresovanim organizacijama i zajednicama objavljivanjem na web stranici ministarstva i na portalu e-uprave, dana 10.06.2014. godine. Uz javni poziv, na web stranici ministarstva objavljen je i Program javne rasprave, nacrti zakona sa obrazloženjem i kontakt za ostavljanje primjedbi i sugestija.

Ministar pravde je formirao radnu grupu koja je radila na tekstovima zakona koju su činili :

- predsjednik radne grupe, generalni direktor za pravosuđe g-đa Branka Lakočević,
- sudije Vrhovnog suda, g-din Radule Kojović i g-đa Stanka Vučinić,
- zamjenici Vrhovnog državnog tužioca g-đa Stojanka Radović i g-đa Milja Radović, -
- načelnik direkcije za organizaciju pravosuđa g-đa Nataša Radonjić i
- sekretari Tatjana Radović i Merima Baković, samostalni savjetnici u ministarstvu.

Javna rasprava, u trajanju od 40 dana od dana objavljivanja javnog poziva, **zaključena je 20. jula 2014. godine** i odvijala se u skladu sa predviđenim Programom javne rasprave i to:

- **27. juna 2014. godine održan je Okrugli sto u Podgorici**, kome su prisustvovali ministar pravde gospodin Duško Marković, generalni direktor za pravosuđe, gospođa Branka Lakočević, predsjednica Vrhovnog suda gospođa Vesna Medenica, i članovi radne grupe, kao i predstavnici Apelacionog suda, Višeg suda u Podgorici, Privrednog suda u Podgorici, Upravnog suda, osnovnih sudova u Podgorici, Danilovgradu, Nikšiću i Cetinju, predsjednik Vijeća za prekršaje, predstavnici područnih organa za prekršaje iz Podgorice, Danilovgrada, Nikšića i Cetinja, zatim predstavnici Vrhovnog državnog tužilaštva-specijalnog odjeljenja, predstavnici Višeg državnog tužilaštva u Podgorici i osnovnih državnih tužilaštava u Podgorici, Cetinju, Nikšiću.

- **1. jula 2014. godine održan je Okrugli sto u Bijelom Polju**, kome su prisustvovali predsjednik i članovi radne grupe, predstavnici osnovnih sudova i državnih tužilaštava i područnih organa za prekršanje iz Pljevalja, Bijelog Polja, Plava, Berana i Rožaja.

- **4. jula 2014. godine održan je Okrugli sto u Baru**, kome su prisustvovali predsjednik i članovi radne grupe, predstavnici osnovnih sudova i državnih tužilaštava i područnih organa za prekršanje iz Bara, Ulcinja, Kotora, Herceg Novog i Budve.

- **10. jula 2014. godine održan je završni Okrugli sto u Podgorici**, kome su prisustvovali ministar pravde gospodin Duško Marković, generalni direktor za pravosuđe, gospođa Branka Lakočević, predsjednica Vrhovnog suda gospođa Vesna Medenica, gospodin Veselin Vučković, vd vrhovnog državnog tužilaštva, članovi radne grupe, eksperti Evropske komisije g-din Luka Perili, g-đa Maša Grgurević Alčin i g-din Mihael Hausner, koji su kroz ekspertske misije pomagali u izradi tekstova zakona, zatim predstavnici pravosudnih organa, međunarodnih organizacija i nevladinog sektora.

Okrugli sto je otvorio **potpredsjednik Vlade i ministar pravde, gospodin Duško Marković**, koji je istakao da je nezavisno pravosuđe prvi i najvažniji garant pravne sigurnosti i bez takvog pravosuđa nema kvalitetnih zakona. *„Izradi ovih zakona pristupili smo veoma studiozno. Osim diskusija koje smo imali sa svim sudijama, državnim tužiocima i sudijama za prekršaje, u dva navrata radne verzije zakona su usaglašavane sa TAIEX ekspertima, koji su i danas ovdje sa nama, i posebno im se zahvaljujem. Poseban doprinos i pomoć u izradi zakona pružio nam je stalni pravni savjetnik u Ministarstvu pravde gospodin Mihael Hausner.“*

Nakon toga, **predsjednica Vrhovnog suda Crne Gore, gospođa Vesna Medenica**, je istakla da integracioni proces Crne Gore u Evropsku uniju i NATO, kao i prevashodna potreba jačanja sistema vladavine prava, nezavisnosti, odgovornosti i nepristrasnosti sudija, nameće obavezu usaglašavanja organskih zakona koji regulišu rad sudstva s evropskim i međunarodnim standardima i nacionalnim strateškim dokumentima. Ona vjeruje da će predložena zakonska rješenja, a prije svega višebrojne ukazane novine, doprinijeti jačanju odgovornosti, transparentnosti i efikasnosti rada crnogorskog sudstva, da će u konačnom dovesti do njegovog usklađivanja s evropskim standardima i jačanja sistema vladavine prava, ali prije svega da će doprinijeti zadovoljstvu korisnika sudskih usluga - crnogorskog građanina, domaće i međunarodne javnosti.

Gospodin Veselin Vučković, vd. vrhovnog državnog tužilaštva istakao je da i pored nesporno uloženog rada radne grupe na izradi radne verzije Zakona o Državnom tužilaštvu, da ima još puno prostora za dogradnju i preciziranje pojedinih odredbi, vodeći računa da na potpun, jasan i cjelovit način, s jedne strane obezbijedi se dogradnja i unaprjeđenje organizacije i rada Državnog tužilaštva, a s druge strane, dosljedno ispoštuju, odnosno očuvaju načela na kojima je saglasno Ustavu Crne Gore izgrađeno i uređeno Državno tužilaštvo, dakle, načela jedinstva i nedjeljivosti Državnog tužilaštva, kako spoljašnjeg tako i unutrašnjeg, načela hijerarhije, devolucije i supstitucije i monokratskog uređenja, što je u punoj saglasnosti sa pravnim standardima o položaju i organizaciji Državnog tužilaštva, koji se danas mogu prepoznati u dokumentima Ujedinjenih Nacija i Savjeta Evrope i na osnovu tih dokumenata, u mišljenjima i preporukama evropskog i međunarodnog udruženja tužilaca, na koje se danas i države članice Evropske Unije oslanjaju u pogledu nezavisnosti nacionalnog pravosuđa.

Nakon uvodnih izlaganja, **generalni direktor za pravosuđe, gospođa Branka Lakočević**, predstavila je radne verzije sva tri zakona ističući najznačajnije novine zakona, kao što su uspostavljanje jedinstvenog sistema izbora sudija i državnih tužilaca na nivou Crne Gore, a na osnovu postupka koji je transparentan i zasnovan na zaslugama, zatim uspostavljanja sistema periodičnog ocjenjivanja rada sudija i državnih tužilaca, uvođenja sistema napredovanja na osnovu rezultata rada i uređenja postupka trajnog upućivanja sudija, odnosno državnog tužioca iz jednog suda u drugi sud odnosno državno tužilaštvo na dobrovoljnoj osnovi, kao i revidiranje postupka disciplinske odgovornosti i sistema disciplinskih prekršaja sudija i državnih tužilaca.

Eksperti Evropske komisije Luka Perili i Maša Grgurević Alčin istakli su da su radne verzije zakona usklađene sa evropskim i međunarodnim standardima iz oblasti pravosuđa i da predstavljaju dobru osnovu za uspostavljanje vladavine prava. Takođe, pohvalili su saradnju sa članovima radne grupe naglasivši da je bila veoma kvalitetna i plodonosna. Takođe, oni su predstavili preporuku Savjeta Evrope (12) 2010 o nezavisnosti, efikasnosti i odgovornosti pravosuđa, preporuku Savjeta Evrope REC 2010 koja se odnosi na ocjenjivanje i Mišljenje Konsultativnog savjeta evropskih sudija broj 10 koje se odnosi na postupak izbora sudija kao transparentan i jedinstven za cijelu teritoriju Crne Gore.

G-din Luka Perili smatra da je spajanje organa za prekršaje i uvođenje u redovno sudstvo mudar potez. **G-đa Maša Grgurević Alčin** istakla je da u manjim državama poput Crne Gore, **treba manje specijalizovanih sudova, a više specijalizovanih sudija.**

Gospodin Mihael Hausner, pravni savjetnik u Ministarstvu pravde dao je osvrt na organizaciju i hijerarhijski odnos u državnom tužilaštvu. On je predstavio ulogu rukovodioca državnog tužilaštva, njegova prava i obaveze i rad tužilače uprave, i iznio svoj stav da su predložene novine u skladu sa evropskim standardima.

- 16. jula 2014. održan je sastanak predsjednika i članova radne grupe sa članovima Skupštinskog odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu na kome su iznijeti stavovi odbora i njihovo viđenje tekstova zakona. Članovi odbora pozdravili su inicijativu za održavanje sastanka sa članovima radne grupe u fazi nacрта zakona i smatraju da bi i u buduće ovakva praksa bila dobra.

Ministarstvo pravde je sprovelo javnu raspravu uz tehničku podršku **TAIEX-a i projekta EUROL.**

Na okruglim stolovima i završnoj raspravi u Podgorici je prisustvovalo oko 150 učesnika gdje su date načelne i pojedinačne primjedbe i sugestije, postavljana pitanja i dati komentari, kao i pojašnjenja i odgovori od strane članova radne grupe.

PREGLED PRIMJEDBI I SUGESTIJA

• ZAKON O SUDOVIMA

Kada je u pitanju Nacrt zakona o sudovima, primjedbe i sugestije u najvećoj mjeri odnosile su se na nadležnost sudova za vođenje prekršajnog postupka.

- **Predsjednica Vrhovnog suda g-đa Vesna Medenica** istakla je da Zakon o sudovima uvodi promjenu nadležnosti suda za krivično djelo iz čl. 300 st.1 Krivičnog zakonika Crne Gore, odnosno predviđa da se svi predmeti droga za ovaj član i stav sada stavljaju u nadležnost osnovnih sudova, a ne u nadležnost višeg suda kakvo je postojeće zakonsko rješenje. Takođe, nadležnost za krivična djela korupcije, organizovanog kriminala ratnih zločina i terorizma predloženim tekstom Zakona biće centralizovana kod Specijalizovanog odeljenja Višeg suda u Podgorici, čime se ide u korak s usvojenim Planom racionalizacije pravosudne mreže.

- Kada je riječ o postupku izbora sudija u osnovnim sudovima isti donosi velike promjene u odnosu na sadašnje zakonsko rješenje. Radna verzija predviđa ključnu promjenu sačinjavanja Plana slobodnih mjesta sudija u svim sudovima koja će biti slobodna u naredne dvije godine i to od strane Sudskog savjeta, do kraja kalendarske godine. Takođe, ocjene na pisanom testu i intervjuu sa kandidatom sada su svega dva kriterijuma za izbor sudija osnovnih sudova, dok se uvode tzv. "sudije na čekanju", odnosno kandidati koje je izabrao Sudski savjet, koji su prošli sada već posebnu inicijalnu obuku i koji će kada se uprazni sudijsko mjesto stupiti na funkciju polaganjem zakletve. Na taj način, a naročito kroz jednogodišnju inicijalnu obuku kandidata koja se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela i koja podrazumijeva i mentorski rad u osnovnom sudu sa najmanje 10 sudija ili sudu u kojem je kandidat za sudiju raspoređen prema programu obuke, vjerujemo da ćemo dobiti najkvalitetnije mlade sudije koji će već prethodno pripremljeni odgovorno vršiti sudijsku funkciju.

- Popunjavanje slobodnih sudijskih mjesta u Upravnom i privrednom sudu i koncentrovanje kriterijuma za izbor u svega dva, rješenja su od kojih očekujemo u budućnosti pozitivna iskustva.

- Kada je u pitanju definisanje pozicije organa za prekršaje, predsjednica Vrhovnog suda, smatra da je dobro da organi za prekršaje budu dio redovnog sudstva, odnosno da budu odjeljenja u sudovima, najprije iz potrebe za racionalizacijom mreže sudova, gdje je težnja za smanjivanjem broja sudova i broja sudija, a ne osnivanje novih sudova, i na specijalizaciji sudija, a ne sudova. Ovo takođe, doprinosi i ekonomičnosti s obzirom na već postojeću mrežu sudova, infrastrukturu, objekte i postojeće administrativne kapacitete, naročito u manjim sudovima.

- **Sudija Apelacionog suda g-din Milivoje Katnić** smatra da je dobro da organi za prekršaje budu dio pravosudnog sistema, ali ne kao dio redovnog sudstva, već da budu

specijalizovani sudovi. On je takođe naveo da se kod vršenja inspekcijskog nadzora ne trebaju uzimati izjašnjenja od predsjednika suda.

- **Predsjednik Vijeća za prekršaje g-din Zoran Živković**, iznio je stav da kada je u pitanju budući status i organizacija organa za prekršaje, oni treba da budu specijalizovani sudovi u sklopu redovnog sudstva. Ovakav stav iznijeli su i drugi predstavnici područnih organa za prekršaje koji su učestvovali u javnoj raspravi u Podgorici, Baru i Bijelom Polju. On smatra da bi uvođenje prekršaja u redovno sudstvo putem osnivanja odjeljenja u okviru postojećih sudova dovelo do toga da osnovni sudovi postanu sudovi „mješovite nadležnosti“, što bi dovelo da ovakva odjeljenja budu sudovi u okviru sudova, takođe, ovakva koncepcija bi dovela do značajnog opeterećenja funkcionisanja redovnih sudova. Predsjednik Područnog organa za prekršaje Berane predložio je da, ako bude odlučeno da se za prekršaje osnivaju specijalizovani sudovi, da sud za prekršaje umjesto u Bijelom Polju bude u Beranama, s obzirom na geografski položaj i činjenicu da se u blizini Berana nalazi 6 opština- Gusinje, Plav, Andrijevica, Petnjica, Rožaje.

- **Sudija Višeg suda u Podgorici g-đa Valentina Pavličić**, smatra da sudije Specijalizovanog odjeljenja za organizovani kriminal i korupciju pri Višem sudu treba da imaju jednak status kao i tužioci u Specijalnom tužilaštvu u pogledu plata i eventualno beneficiranog radnog staža i svega drugog što ide uz njihov rad.

Predsjednik Osnovnog suda u Podgorici, g-din Zoran Radović iznio je svoje mišljenje da je zbog velikog broja predmeta koje u radu imaju organi za prekršaje, nije dobro da se oni pripajaju redovnom sudstvu, već da budu specijalizovani sudovi.

- **Zamjenik specijalnog tužioca, g-din Dražen Burić**, postavio je pitanje ko će sprovoditi obuku u Centru za edukaciju nakon izbora kandidata, i iznio svoj stav da obuka treba da bude prije izbora, za vrijeme pripravnčkog, a ne nakon izbora kandidata za sudiju. Kada je u pitanju krivično djelo zloupotreba službenog položaja, on smatra da treba da bude u nadležnosti Višeg suda, da se Specijalno tužilaštvo ne bi bavilo svakom zloupotrebom službenog položaja, umjesto krivičnim djelima korupcije.

- **Predsjednik Privrednog suda u Bijelom Polju g-din Muzafer Hadžajlić**, smatra da s obzirom da se ovim zakonom ukida Privredni sud u Bijelom Polju, treba osnovati područnu jedinicu u Bijelom Polju. On navodi da Privredni sud u Bijelom Polju pokriva teritoriju za 11 opština na sjeveru. Ukidanjem ovog suda, stvaraju se i veći troškovi privrednih subjekata na sjeveru Crne Gore i umanjuje njihovu dostupnost sudu. Nadalje, on smatra da proširenu sjednicu Vrhovnog suda treba da čini i predsjednik Privrednog suda.

- **Sudija Vrhovnog suda g-din Čedomir Bogićević** dao je primjedbe koje se odnose na osnivanje Suda rada i socijalnog osiguranja i Pomorskog suda, zatim u njegove primjedbe se odnose i na to da ne treba dozvoliti ukidanje Privrednog suda u Bijelom Polju, jer takav akt udaljava privredne subjekte od svog „prirodnog suda“ i otežava im pravo pristupa sudu. On smatra da Vrhovni sud kao najstarija i najslavnija crnogorska ustanova treba da ima zasebnu zgradu i smatra da nije dobro da više sudova bude u istoj zgradi, što su i načela američke pravne judikature. Takođe, navodi da uslovi za izbor sudija treba da su u Zakonu o sudovima, kao svojim matičnim zakonom. Nadalje, navodi da treba ukinuti Apelacioni sud, svu nadležnost dati osnovnim sudovima, i onda bi u prirodnom smislu Viši sudovi postali apelacioni- žalbeni. Kada su u pitanju organi za prekršaje, on smatra da svaka opština treba da ima svoj sud za prekršaje i da oni treba da postoje i u Mojkovcu, Tivtu, Budvi, Šavniku i dr. Reforma ne može biti ukidanja sudova

- **Generalni direktor Ministarstva unutrašnjih poslova g- din Miloš Vukčević**, dao je primjedbe i sugestije koje se odnose na obezbjeđivanje uslova za nesmetan rad sudova i predlažu da, shodno zaključkom Vlade broj 03-10400 od 8.10.2009. i zaključkom Vlade od 08-902/4 od dana 24.04.2014.godine, u sudovima održavanje reda, zaštitu lica i imovine, dostavu i izvršenje, kao i druge poslove propisane zakonom vrši sudska policija, odnosno da Ministarstvo pravde u okviru svoje organizacione strukture formira posebnu organizacionu jedinicu za obezbjeđivanje pravosudnih organa i da se na taj način ovi poslovi izmjestе iz Uprave policije ili da se angažuje zaštita od strane privatnih zaštitarskih firmi.

- **Udruženje sudija Crne Gore** iznijelo je stav da ne podržava da organi za prekršaje postanu dio sudske vlasti, niti reizbor sudija za prekršaje, imajući u vidu da se do sada u radu područnih organa za prekršaje nisu javljali problemi i da bi tako nešto iziskivalo dodatna materijalna sredstva. Nadalje, oni ističu da je udruženje sprovedo anonimnu anketu građana i sudija, koja je pokazala da je 52,9% ispitanika nezadovoljno infrastrukturom i objektima pravosudnih organa, a da 65,7% sudija smatra da im je potreban veći broj saradnika i administrativnog osoblja. Udruženje navodi da podržava stav Vijeća za prekršaje da se osnuju specijalizovani sudovi za prekršaje i u tom smisli smatraju da je bolja opcija ponuđena varijanta II, odnosno osnivanje šest, umjesto tri suda za prekršaje, zbog bržeg postupanja i veće dostupnosti.

- Udruženje sudija smatra da bi trebalo preispitati riješenje koje nudi privredni sud u Bijelom Polju, a koje se ogleda u osnivanju područne jedinice sa troje sudija, i slažu se sa njihovim predlogom da u sastav Proširene sjednice Vrhovnog suda treba da bude uvršten i predsjednik Privrednog suda.

- Kada je u pitanju nadležnost sudova, Udruženje sudija smatra da za krivično djelo Nedozvoljena proizvodnja, držanje, stavljanje u promet opojnih droga (čl.300 KZ) i osnovni i kvakvalifikovani oblici treba da budu u nadležnosti Višeg suda imajući u vidu prirodu ove inkriminacije i društveni značaj borbe protiv ove pojave, i uspjeh koji u postupanju u ovim predmentima postižu sudije Višeg suda zahvaljujući svom stručnom iskustvu.

- Iz Udruženja sudija naglasili su da se slažu sa predloženim definicijom Načelnog pravnog stava i da se u buduće u praksi mogu očekivati samo pozitivni efekti. Sve druge sugestije koje su došle od strane Udruženja sudija vezane za Zakon o sudovima, bile su tema javne rasprave i radna grupa će ih razmotriti.

- **Akcija za ljudska prava (HRA)** dala je primjedbe koje se odnose na Opšte odredbe zakona i to: na član 3 da se preimenuje naziv člana u „Obaveze sudske vlasti“ s obzirom da se tekst odnosi na obaveze, da se briše član 6 kao suvišan i da se član 9 „Pravo na udruživanje“ izmjesti u Zakon o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija. Takođe, predlažu da se izvrši terminosloška izmjena zakona po uzoru na hrvatski i slovenački koji posebno nabrajaju prava i dužnosti sudija.

Kada su je u pitanju status organa za prekršaje, NVO HRA ističe da je za njih prihvatljiva alternativa I, odnosno da se postojeći organi za prekršaje ne pripajaju osnovnim sudovima, već da se organizuju kao samostalne sudske jedinice, zbog velikog broja predmeta i opasnosti od zastare što će storiti dodatne probleme.

HRA je dostavila i sugestije koje se odnose na osnivanje Specijalnog suda za umjesto predloženog Specijalizovanog odjeljenja u Višem sudu, zatim predlažu da se, kod odredbi koje se odnose na rukovođenje sudom, predsjednik suda koji ujedno obavlja i sudijsku funkciju uzme u obzir hrvatski zakon koji precizira da se predsjednik suda koji broji više od 20 sudija ne mora da sudi.

Nadalje, HRA ima primjedbu na član 34 stav 2 da se predmeti sudije koji više ne vrši sudijsku funkciju ponovo raspoređuju slučajnom dodjelom predmeta i predlaže da se zakonom propiše nadležnost ministarstva pravde da vrši nadzor u odnosu na sistem slučajne dodjele predmeta. Kada je u pitanju obezbjeđivanje uslova za rad HRA predlaže uvođenje sudske policije.

- **Predstavnik, NVO Građanska alijanska, g-din Siniša Bjeković** dostavio nam je primjedbe i sugestije koje se u najvećoj mjeri odnose na status i organizaciju područnih organa za prekršaje i u tom smislu iznio stav da su oni za opciju da postojeći područni organi steknu status specijalizovanih sudova uz racionalizaciju mreže prekršajnih sudova. Oni smatraju da specifičnost prekršajnog postupka i način rada potpuno odudaraju rada ostalih sudova i da bi svako spajanje donijelo dosta problema. Kada je u pitanju nadležnost osnovnih sudova iz ove NVO smatraju da umjesto „vrši poslove pravne pomoći“ treba da stoji „postupa po zahtjevima za besplatnu pravnu pomoć“. Nadalje, njihove primjedbe se odnose na to da nije dobro da Vlada daje saglasnost na akt o sistematizaciji i unurašnjoj organizaciji sudova, već da bi to isključivo morao raditi Sudski savjet.

- **Poslanica Draginja Vuksanović** iznijela je sugestije u pogledu organizacije organa za prekršaje, pri čemu je istakla da treba da se vodi računa o dostupnosti sudova za prekršaje i ukazala da je za nju prihvatljiva opcija II iz alternative (specijalizovani sudovi). Takođe, ukazala je na još jedan korak racionalizacije- ukidanje Privrednog suda u Bijelom Polju i istakla pitanje šta će biti sa sudijama tog suda. Nadalje, u odnosu na član 34 Nacrta zakona o sudovima, istakla je primjedbu da se metod slučajne dodjele predmeta narušava stavom 2, s obzirom da se mogu dati drugom sudiji koji je godišnjim rasporedom poslova određen da postupa po predmetima iz određene pravne oblasti. Zatim, u članu 36 nije prihvatljivo rješenje da ukoliko na rješenje o oduzimanju dodjeljenog predmeta bude izjavljen prigovor, se ne zadržava izvršenje rješenja, poslanica smatra da je opravdano prigovor ne zadržava izvršenje rješenja samo u pritvorskim predmetima. Takođe, ona je istakla da zauzeti pravni stavovi sjednice sudija, koji su obavezujući, narušavaju načelo nezavisnosti i slobodnog sudijskog uvjerenja

- **Poslanica Marta Šćepanović** ukazala je na potrebu da organi za prekršaje treba da imaju status sudova za prekršaje i da joj je prihvatljiva alternativa, a ne osnovno rješenje da se u okviru osnovnih sudova osnivaju odeljenja za prekršaje. Koncentraciju nadležnosti za krivična djela organizovanog kriminala i korupcije ocjenila je kao dobru u funkciji efikasnosti vođenja postupaka. Nadalje, ona navodi sugestije pravno-tehničke prirode u poglavlju Pravosudna uprava.

- **Poslanica Azra Jasavić** govorila je o prednostima i manama osnovnog rješenja da su prekršaji odjeljenja u okviru osnovnih sudova i predložene alternative da se osnivaju specijalizovani sudovi za prekršaje, i ukazala da prilikom opredjeljivanja za jednu ili drugu opciju treba se voditi računa o potrebama racionalizacije pravojudne mreže sa jedne strane a sa druge strane o dostupnosti sudova za prekršaje građanima. U odnosu na načelni pravni stav i obaveznost načelnog pravnog stava Opšte sjednice Vrhovnog suda ukazala je da je to ostvarivanje ustavne

nadležnosti Vrhovnog suda da se stara o jedinstvenoj primjeni zakona. U odnosu na član 40 i zauzete prave stavove sjednice sudija ukazačla je da razumije praktičku potrebu obaveznosti ovih stavova ali da se mora voditi računa o onome što je slobodno sudijsko uvjerenje i garancija nezavisnosti sudija i slobodnog sudijskog uvjerenja. A, kada su u pitanju zauzeti pravni stavovi sjednice sudija, smatra da oni moraju biti obavezujući zbog ujednačavanja sudske prakse i da kao takvi ne mogu uticati na slobodno sudijsko uvjerenje i nezavisnost sudije.

Odgovor obrađivača zakona:

- Kada je u pitanju Zakon o sudovima, možemo vidjeti da su se primjedbe i sugestije u najvećem broju odnosile na budući status područnih organa za prekršaje. U tom smislu mogli su se čuti različiti stavovi i mišljenja, počev od Vijeća i područnih organa za prekršaje i nižih sudskih instanci koji zastupaju stanovište da je svrsishodnije osnivati specijalizovane sudove za prekršaje, do stava članova radne grupe i predstavnika Vrhovnog suda koji su za to da se sistem prekršaja uvede u redovno sudstvo, osnivanjem sudskih odjeljenja za prekršaje u osnovnim sudovima.

Imajući u vidu veliki broj komentara, primjedbi i sugestija koje su date na Okruglim stolovima ili koje su pristigle elektronski i poštom od strane stručne javnosti, poslanika, nevladinog sektora, i sagledavajući njihova obrazloženja, obađivač zakona ih je prihvatio i odlučio se za osnivanje tri specijalizovana suda i to:

- Sud za prekršaje u Bijelom Polju, za teritoriju opština: Bijelo Polje, Andrijevica, Berane, Gusinje, Žabljak, Kolašin, Mojkovac, Petnjica, Plav, Pljevlja i Rožaje; sa dvije područne jedinice u:

- Beranama - za teritoriju opštine, Berane, Andrijevica, Gusinje, Petnjica, Plav i Rožaje i

- Pljevljima - za teritoriju opštine Pljevlja i Žabljak;

- Sud za prekršaje u Budvi, za teritoriju opština: Budva, Bar, Kotor, Tivat, Herceg Novi i Ulcinj, sa dvije područne jedinice u:

- Baru - za teritoriju opština Bar i Ulcinj i

- Herceg Novom - za teritoriju opštine Herceg Novi.

- Sud za prekršaje u Podgorici, za teritoriju Glavnog grada Podgorice, Prijestolnice Cetinje i opštine: Danilovgrad, Nikšić, Plužine i Šavnik, sa područnom jedinicom u Nikšiću za teritoriju opštine Nikšić, Plužine i Šavnik.

Nakon završetka javne rasprave i pristizanja svih pismenih komentara, ministarstvo i radna grupa još jednom će razmotriti ovo pitanje, sagledati sve prednosti i mane oba predložena rješenja i uputiti Vladi na odlučivanje.

- Obađivač nije prihvatio predlog Udruženja sudija CG i predsjednika Privrednog suda u Bijelom Polju, da se u Bijelom Polju osnuje područna jedinica sa troje sudija, imajući u vidu Analizu za potrebe racionalizacije pravosudne mreže koju je Vlada usvojila u februara 2013. godine i

prateći Plan za potrebe racionalizacije pravosudne mreže iz juna 2013. godine koji ukazuju na potrebu izmjene Zakona o sudovima u smislu promjene mjesne nadležnosti privrednih sudova, odnosno potrebe za spajanje dva privredna suda u jedan sa sjedištem u Podgorici. Takođe, njihov predlog da u sastav Proširene sjednice Vrhovnog suda treba da bude uvršten i predsjednik Privrednog suda je prihvaćen.

- Kada je u pitanju status sudija Specijalizovanog odjeljenja za organizovani kriminal i korupciju pri Višem sudu i status državnih tužioca u Specijalnom tužilaštvu u pogledu plata i eventualno beneficiranog radnog staža i svega drugog što ide uz njihov rad, to je regulisano posebnim zakonima. Takođe, pitanje inicijalne edukacije biće razrađeno izmjenama Zakona o edukaciji nosilaca pravosudne funkcije, koje će uslijediti.

- Predlog Ministarstva unutrašnjih poslova koji se odnosi na obezbjeđivanje uslova za rad pravosudnih organa i na održavanje reda, zaštitu lica i imovine je prihvaćen i shodno zaključku Vlade broj 03-10400 od 08.10.2009. godine biće razmatrano kako bi se došlo do najboljeg rješenja kojim se uređuje pitanje obezbjeđenja objekata i lica u sudovima i državnim tužilaštvima. Takođe, sugestija NVO HRA u pogledu osnivanja sudske policije, biće razmatrana kao jedna od opcija za obezbjeđivanje pravosudnih organa.

- Obradivač nije prihvatio sugestiju NVO Građanska alijansa da kod nadležnosti osnovnog suda umjesto „vrši poslove pravne pomoći“ treba da stoji „postupa po zahtjevima za besplatnu pravnu pomoć“, jer se ova odredba odnosi na pružanje pravne pomoći među sudovima. Nadalje, njihova primjedba da nije dobro da Vlada daje saglasnost na akt o sistematizaciji i unurašnjoj organizaciji sudova nije prihvaćena, jer Ministarstvo pravde uređuje organizaciju pravosuđa, prati rad sudova i vrši nadzor nad vršenjem poslova uprave u sudu i smatramo da time ne može uticati na nezavisnost i samostalnost rada sudija.

- U odnosu na primjedbe poslanice Draginje Vuksanović i NVO HRA na član 34 stav 2, smatramo da se ovom odredbom ne narušava metod slučajne dodjele predmeta, iz razloga specijalizacije sudija, kao na primjer sudija za maloljetnike. A, primjedba koja se odnosi na član 36 je prihvaćena, tako da prigovor neće zadržavati izvršenje rješenja samo kada su u pitanju pritvorski predmeti.

Što se tiče sugestije HRA za vršenje nadzora Ministarstva pravde nad sistemom slučajne dodjele predmeta, nije prihvaćena, jer je ona već određena odredbom da ministarstvo vrši inspekcijski nadzor u odnosu na organizovanje rada u sudovima, u skladu sa ovim zakonom i Sudskim poslovníkom, tako da nije potrebno posebno izdvajati slučajnu dodjelu predmeta.

- Kada su u pitanju primjedbe NVO HRA koje se odnose na Opšte odredbe zakona, sve su prihvaćene, tako da je član 3 primenovan u „Sudska vlast“, član 6 je izmjenjen i sada glasi „*Svako ima pravo na nepristrasno suđenje u razumnom roku i da u njegovoj pravnoj stvari, nezavisno od stranaka i svojstva pravne stvari, sudi sudija određen slučajnom dodjelom predmeta*“ i član 9 pravo na udruživanje je izmješten u Zakon o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija.

- Predlog NVO HRA za osnivanje Specijalnog suda nije prihvaćena, imajući u vidu potrebu i zahtjeve za racionalizaciju sudske mreže. Smatramo da u ovom trenutku to nije prihvatljivo i iz razloga ekonomičnosti i da će Specijalizovano odjeljenje pri Višem sudu u potpunosti odgovoriti svim obavezama. Kada je u pitanju sugestija da se precizira da predsjednik suda koji ujedno obavlja

i sudijsku funkciju u sudu koji broji više od 20 sudija ne mora da sudi, ukazujemo na to da je ovo već određeno Pravilnikom o orijentacionim mjerilima za određivanje potrebnog broja sudija i ostalih zaposlenih u sudu, koji predviđa da se predsjedniku suda umanjuju mjerila za sudiju u odnosu na broj sudija suda u kome vrši funkciju.

- Primjedbe sudije Čedomira Bogićevića u pogledu osnivanja novih sudova- za radne sporove i Pomorskog suda nisu prihvaćene, iz razloga što se nije pojavila potreba za istim u pogledu broja predmeta u ovim oblastima, i iz razloga potrebe za smanjenje broja sudova i sudija u Crnoj Gori.

• **ZAKON O SUDSKOM SAVJETU I PRAVIMA I DUŽNOSTIMA SUDIJA**

- **Sudija Apelacionog suda g-din Milivoje Katnić** mišljenja je da kada je u pitanju ponovni izbor članova Sudskog savjeta, oni mogu biti ponovo birani, ali ne uzastopno i da se kod izbora sudija ne uzima u obzir ocjena intervjua, već prosječna ocjena sa fakulteta.

- **Sudija Osnovnog suda u Podgorici g-din Miodrag Pešić** smatra da kod uslova za izbor člana Sudskog savjeta iz reda sudija osnovnih sudova, ne treba da stoji uslov od 5 godina radnog iskustva kao sudija. On smatra da veliki broj sudija osnovnih sudova, oko 45%, koji imaju 5 godina radnog iskustva, ali ne kao sudija, i da oni ne mogu iz tog razloga biti kandidati za člana Sudskog savjeta. Nadalje, on navodi da treba izmijeniti ili upotpuniti član koji se odnosi na odgovornost za štetu koju stranci u postupku prouzrokuju sudija, da se odredi ko pokreće postupak i kako će se njegova odgovornost utvrđivati.

- **Predsjednik Osnovnog suda u Podgorici, g-din Zoran Radović** dao je sugestiju da bi kandidat za sudiju trebalo da zna unaprijed, prilikom samog konkurisanja u koji sud će biti biran, jer će to uticati na porodicu i na njegov privatni život, s obzirom da će morati da bude mobilan i spreman da ide u drugi grad ili regiju da obavlja svoju funkciju.

- **Akcija za ljudska prava (HRA)** dala je primjedbe koje se odnose na terminologiju zakona kada se određuju „prava i dužnosti sudija“ kao što to ima hrvatski zakon, navodeći odredbe hrvatskog zakona koje se odnose na pravo sudije na platu, zdravstveno osiguranje, odmori itd. Takođe, postavljaju pitanje zašto predsjednik Komisije za praćenje Etičkog kodeksa sudija nije iz reda sudija?

HRA takođe predlaže da se doda da članovi Komisije za izbor ne mogu biti kandidati za članove Sudskog savjeta. Kada je u pitanju sastav Sudskog savjeta iz reda sudija, predlažu da se doda uslov koji se odnose na spriječavanje konflikta interesa-odnosno da član Sudskog savjeta ne može biti sudija čiji je bračni drug ili srodnik u pravoj liniji funkcioner političke partije i zabrana predlaganja za člana Sudskog savjeta sudije kome je u poslednjih nekoliko godina izrečena disciplinska mjera ili je ocijenjen kao nezadovoljava. HRA je iznijela i primjedbe i sugestije koje se odnose na izbor članova Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika, predlog za izbor članova Sudskog savjeta iz reda sudija, javnost rada Sudskog savjeta, ocjenjivanje i druge o kojima se raspravljalo i na koja su članovi radne grupe dali pojašnjenja tokom javne rasprave.

- **Udruženje sudja Crne Gore** iznijelo je stav da su saglasni sa odredbama koje se odnose na nadležnosti Sudskog savjeta, i pohvalili odredbe koje se odnose na to da će Sudski savjet voditi računa prilikom donošenja odluke o izboru sudija o srazmjernoj zastupljenosti manjinskih naroda i rodno izbalansiranoj zastupljenosti. Oni smatraju da su

odredbe koje se tiču uslova za izbor sudija i predsjednika sudova dobro postavljene. Kada je u pitanju ocjenjivanje iz udruženja smatraju da je nužnost ocjenjivanja rada sudija nesporna, ali smatraju da bi kod izvora za ocjenjivanje broj predmeta trebao biti određen proporcionalno broju godišnjem zaduženju predmeta, kako bi se stvorila jasna slika i predlažu da taj broj bude 10% od ukupno završenih predmeta, a minimum da bude 6 predmeta odabranih po principu slučajne metode i ličnom izboru sudije.

- **Sudija Vrhovnog suda g-din Čedomir Bogićević** dao je svoje primjedbe koje se između ostalog, odnose na tekst zakletve koji treba preformulisati sa ugrađivanjem riječi „pošteno i pravično“ kako bi se dobilo na autoritetu, svečanosti i ozbiljnosti. On je također naveo da je u zakonu prenaplaštena disciplinska odgovornost sudije i da su prekršaji prestrogi.

- **Poslanica Draginja Vuksanović** ukazala je da sistem napredovanja kako je predviđen zakonom da u Viši, Apelacioni i Vrhovni sud mogu biti izabrani samo sudije sa određenim brojem godina vršenja sudijske funkcije predstavlja previše zatvoren sistem i smatra da bi trebalo predvidjeti uslove da u više sudske instance mogu doći i drugi pravni stručnjaci kao što su profesori, državni tužioci, advokati i sl.

- **Poslanica Marta Šćepanović** je pozdravila ograničenje broja mandata predsjednika sudova kao i to da mogu biti predsjednici sudova samo sudije a ukazala da sistem napredovanja predstavlja zatvaranje sudske grane vlasti. Nadalje, njene sugestije se odnose i na terminologiju kada su i pitanju „prava i dužnosti“ sudija, zatim na članove 43 i 44 koji se odnose na pisano testiranje kandidata po sada važećim propisima i smatra da je to u neku ruku i diskriminacija ovih kandidata.

Kada je u pitanju postupak izbora sudija u osnovnim sudovima, kod intervju, ona predlaže da se u članu 45 stav 2 alineja 4 briše, jer se postavlja pitanje da li su sudije sudskog savjeta kompetentne da ocjenjuju „socijalno razumijevanje uloge sudije u društvu i ekonomskih i društvenih prilika“, obzirom da ovo ipak najbolje procjenjuju lica sa odgovarajućom strukom (psiholozi, sociolozi). Ovo posebno, što se po ovom stavu kandidat se može eliminisati na osnovu nečijeg subjektivnog utiska.

- **Poslanik Vuletić Milorad** ukazao je da se možda još jednom treba razmoriti radno iskustvo za izbor sudija u osnovni sud, a u odnosu na sistem ocjenjivanja smatra da je dobro što će oni koji pokažu dobre rezultate rada imati mogućnost da napreduju u hijerarhijski viši sud a ako to ne žele ostvarit će pravo na uvećanu zaradu. Međutim, on je posebno istakao, s obzirom da sistem ocjenjivanja predstavlja novinu da svi kriterijumi i podkriterijumi trebaju biti jasno formulisani, kao i način sprovođenja ocjenjivanja.

- **Poslanica Azra Jasavić** predložene zakone vidi kao dobre temelje za nezavisno pravosudje i razumije razloge za ovoliki obim promjena u dijelu prvog izbora sudija, uvođenje sistema napredovanja, ocjenjivanja, disciplinske odgovornosti s obzirom na obaveze koje su pred nama. Takođe, posebno je istakla da bi kod vijeća za ocjenjivanje trebalo definisati ko su sudije koje mogu ocjenjivati.

Odgovor obrađivača zakona:

- Primjedbe koje se odnose na uslove za izbor sudija i uslov za izbor članova Sudskog savjeta iz reda sudija osnovnih sudova, nisu prihvaćene. Naime, smatramo da je ocjena intervju sa kandidatom i upoznavanje sa njim, kao i mogućnost postavljanja različitih pitanja, daleko mjerodavnija nego prosječna ocjena sa fakulteta imajući u vidu postojanje

različitih i neujednačenih programa na pravnim fakultetima u Crnoj Gori. Takođe, kod ponovnog izbora, smatramo da, ukoliko je neko savjesno i dobro obavljao svoju funkciju u Sudskom savjetu, ne trebamo mu uskratiti mogućnost da ponovo bude biran, bilo uzastopno ili u nekom drugom vremenskom okviru. Uslov za izbor člana Sudskog savjeta iz reda sudija osnovnih sudova da ima pet godina radnog iskustva kao sudija smatramo opravdanim, s obzirom da se radi o tijelu koje je najznačajnije za pitanja statusa sudija i da je potrebno određeno iskustvo da bi se obavljala tako odgovorna funkcija u Sudskom savjetu.

- Kod odgovornosti za štetu koju je sudija nanio svojim svojim nezakonitim ili nestručnim ili nesavjesnim radom u vršenju sudijske funkcije, primjenjivat će se propisi koju uređuju postupak naknade štete.

- Primjedba da bi kandidat za sudiju trebalo da zna unaprijed u koji sud će biti biran nije osnovana iz razloga što Suski savjet na osnovu Plana slobodnih mjesta raspisuje javni oglas za popunu slobodnih sudijskih mjesta u osnovnim sudovima na nivou Crne Gore. Kandidat tada već zna koja su slobodna sudijska mjesta u Crnoj Gori i konkuriše, a Sudski savjet vrši izbor kandidata za sudiju prema redoslijedu sa rang liste, tako da najbolji kandidat ima prednost prilikom izbora suda u koji će biti raspoređen.

- Predlog sudije Čedomira Bogićevića da se izmjeni tekst zakletve je prihvaćen i tekst zakletve je izmjenjen, a u pogledu disciplinske odgovornosti, ističemo da su disciplinski prekršaji ovim zakonom unaprijeđeni i usaglašeni sa evropskim standardima.

- Kada su u pitanju primjedbe NVO HRA koje se odnose na terminologiju, nisu prihvaćene, jer zakonski tekstovi u Crnoj Gori moraju da budu napisani u skladu sa Nomotehnikom – pravno tehničkim pravilima za izradu propisa. Primjedba NVO HRA, koja se odnosi na sastav i uslove za izbor članova Sudskog savjeta iz reda sudija, obrađivač zakona ne prihvata, jer smatra da su odredbe nacрта usaglašene sa evropskim standardima i da u tom dijelu ne treba intervenisati. Kada je u pitanju sugestija da se zabrani predlaganje za člana Sudskog savjeta sudije koji je bio ocjenjen ocjenom nezadovoljava ili mu je izrečena disciplinska mjera, ona je prihvaćena, i u tekstu zakona je ugrađeno da za člana Sudskog savjeta ne može biti birano lice kome je izrečena disciplinska sankcija i koji je ocjenjen ocjenom nezadovoljava.

- Predsjednik Komisije za praćenje Etičkog kodeksa sudija nije iz reda sudija, zbog toga što su dva člana komisije sudije i zbog potrebe da i neko ko je izvan profesije sagleda pitanja koja se tiču poštovanja etičkih principa.

- Primjedba poslanice Draginje Vuksanović koja se odnosi na sistem napredovanja djelimično je prihvaćena. Naime, obrađivač zakona prihvatio je da u Vrhovni sud mogu biti birani kandidati iz drugih profesija advokati, profesori, državni tužioci koji svojim znanjem mogu dati doprinos posebno kada je u pitanju jedinstvena primjena zakona, dok za Viši i Apelacioni sud s obzirom da su žalbeni sudovi, to nije prihvaćeno.

- Kada su u pitanju primjedbe poslanice Marte Šćepanović, koje su pravno-tehničke prirode za poglavlje „Pravosudna inspekcija“, ističemo da su oni napisani u skladu sa Nomotehnikom – pravno tehničkim pravilima za izradu propisa na koje mišljenje daje Sekretarijat za zakonodavstvo. Nadalje, kada je u pitanju primjedba na članove 43 i 44 u pogledu pisanog testiranja kandidata koji su pravosudni ispt položili po važećim propisima, nije prihvaćena, jer je potrebno naći balans i ujednačiti sistem polaganja ispita po važećim propisima i po novim propisima koji se usaglašavaju sa evropskim standardima.

- Primjedba koja se odnosi na intervju u postupaku izbora sudija u osnovnim sudovima je prihvaćena i izmjenjena, tako da Sudski savjet na intervjuu ocjenjuje „razumijevanje uloge sudije u društvu“, umjesto, kako je do sada bilo „socijalno razumijevanje uloge sudije u društvu i ekonomskih i društvenih prilika“.

- **ZAKON O DRŽAVNOM TUŽILAŠTVU**

- Viši državni tužilac u Podgorici g-đa Vesna Jovićević naglasila je da kada je u pitanju Zakon o državnom tužilaštvu treba jasno razgraničiti ulogu rukovodioca i zamjenika državnog tužioca.

- Primjedbe zamjenika Osnovnog državnog tužilaštva u Bijlom Polju **Vesne Šćepanović** i **Katarine Kljajević** odnosile su se na to da je predviđena procedura za izbor državnog tužioca u osnovnom državnom tužilaštvu isuviše komplikovana, da podrazumijeva veći broj testova koje treba polagati i da predloženi sistem može destimulisati potencijalne kandidate da uopšte ne konkurišu.

- Predstavnici Osnovnog državnog tužilaštva u Bijelom Polju smatraju da su kriterijumi za izbor tužilaca prestrogi.

- Primjedbe zamjenika Osnovnog državnog tužilaštva u Bijelom Polju **Armina Selmanovića** odnosile su se na to da postoji mogućnost da se predviđeni izvori ocjenjivanja rada državnih tužilaca ne mogu primijeniti na one državne tužioce koji su specijalizovani za rad u određenoj vrsti predmeta.

- Osnovni državni tužilac u Baru **Milenko Magdalinić**, istakao je da treba povećati broj pravosnažno završenih predmeta sa tri na pet u čl. 76 stav 1 al. 1 i 2.

- Primjedbe **generalnog direktora Ministarstva unutrašnjih poslova Miloša Vukčevića** odnosile su se na član 67 radne verzije kojim je predviđena mogućnost upućivanja državnog tužioca u Ministarstvo pravde, Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije ili Sekretarijat Tužilačkog savjeta radi učešća u poslovima tih organa koji se odnose na unaprijeđenje rada Državnog tužilaštva. Naime, sugestija se odnosi na to da je neophodno i veoma korisno propisati mogućnost da državni tužilac, uz njegov pristanak, može biti upućen na rad i u Upravu policije radi učešća u poslovima tog organa koji se odnose na unaprijeđenje saradnje između Državnog tužilaštva i policije. Saradnja državnih tužilaca i policijskih službenika mora se dalje jačati, a jedan od načina je i njihov zajednički rad. Za vrijeme svog rada u policiji državni tužilac bi pomagao policijskim službenicima, prije svega davanjem pravnih savjeta, određivanjem kvalifikacije krivičnog djela, instrukcija u cilju pronalaženja valjanih dokaza, usmjeravao bi njihov rad na terenu, a i sam se upoznao sa policijskim radnjama i tehnikama. Takođe, državni tužilac bi bio uključen i u tzv. operativan rad policije.

- Osnovni državni tužilac u Baru **Milenko Magdalinić**, istakao je da su veoma značajne odredbe zakona koje uvode mogućnost osnivanja službi za javnost u državnim tužilaštvima.

- Zamjenik osnovnog državnog tužioca u Baru **Sladana Španjević**, pozdravila je novinu koja se tiče uvođenja Sekretarijata Tužilačkog savjeta čime će se unaprijediti profesionalno obavljanje

stručnih, finansijskih, administrativnih, informatičkih, analitičkih i drugih poslova Tužilačkog savjeta i poslova od zajedničkog interesa za sva državna tužilaštva.

Odgovor obrađivača zakona:

- Obradač zakona smatra da je jasno razgraničena uloga rukovodioca i zamjenika državnog tužioca. Amandmanima I do XVI na Ustav Crne Gore iz 2013. godine uređena uloga rukovodioca državnog tužilaštva i državnog tužioca, dok se odredbom o odnosima u Državnom tužilaštvu propisuju ovlašćenja vrhovnog državnog tužioca i rukovodioca državnog tužilaštva u smislu preuzimanja ovlašćenja i radnji ili njihovog povjeravanja drugom državnom tužiocu.

- Primjedbe koje se odnose na to da je predviđena procedura za izbor državnog tužioca u osnovnom državnom tužilaštvu isuviše komplikovana, i da predloženi sistem može destimulisati potencijalne kandidate da uopšte ne konkurišu, nisu prihvaćene. Obradač zakona smatra da je predloženo rješenje mnogo jednostavnije od trenutno važeće procedure testiranja kandidata.

- Nakon analize obredbi na koje se odnosi primjedba da postoji mogućnost da se predviđeni izvori ocjenjivanja rada državnih tužilaca ne mogu primijeniti na one državne tužioce koji su specijalizovani za rad u određenoj vrsti predmeta, obrađivač smatra da je potrebno dopuniti predloženo rješenje na način što će se uvesti odredba da ako zbog specijalizacije u radu državni tužilac nema predmete predviđene kao izvore ocjenjivanja rada, shodno će se primjenjivati odredbe o vrsti predmeta u kojima taj državni tužilac postupa, kao i povećati broj pravosnažno završenih predmeta sa tri na pet u čl. 76 stav 1 al. 1 i 2.

- Primjedba generalnog direktora Ministarstva unutrašnjih poslova Miloša Vukčevića nije prihvaćena, imajući u vidu organizaciju i način rada državnih tužilaca i ovlašćenja koja imaju u krivičnom postupku.